

การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่

ปวีณา ทองปรอน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

สำนักบริหารและพัฒนานิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ชื่อเรื่อง

การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่

โดย

ปวีณา ทองปรอน

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.กัญญ์พัสวีย์ กล่อมธงเจริญ)

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ขวัญคำ)

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อายุต หุ่ยเย็น)

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(อาจารย์ ดร.ภุชณิศา เตชเถลิง)

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่ 14 เดือน มิ.ย. พ.ศ. 2553

ชื่อเรื่อง	การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางปวีณา ทองปรอน
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.กัญญพัทธ์วี กล่อมธงเจริญ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และศึกษาปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 3 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 343

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยภายนอกสถาบันมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อยู่ในระดับ 4 คือ มาก และปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษา ด้านค่าเล่าเรียน และค่าบำรุงการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ยกเว้นปัจจัยภายในด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ไม่สอดคล้องกัน ส่วนปัจจัยภายในด้านส่งเสริมการตลาด และด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ได้แก่ ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยสนับสนุนขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุและอาชีพของบิดามารดา และปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Title	Decision Making of the Undergraduates on the Enrolment in the Tertiary Education at Rajamangala University of Technology Lanna, Chiangmai Campus
Author	Mrs. Paweena Thongpron
Degree of	Master of Business Administration in Business Administration
Advisory Committee Chairperson	Dr. Kanpassawee Klomthongcharoen

ABSTRACT

The study entitled “Decision Making of the Undergraduates on the Enrolment in the Tertiary Education at Rajamangala University of Technology Lanna, ChiangMai Campus” was conducted to investigate factors affecting students’ decision making on studying at the tertiary level at RMUTL. The relationship between external and internal factors influencing the decisions was also scrutinised.

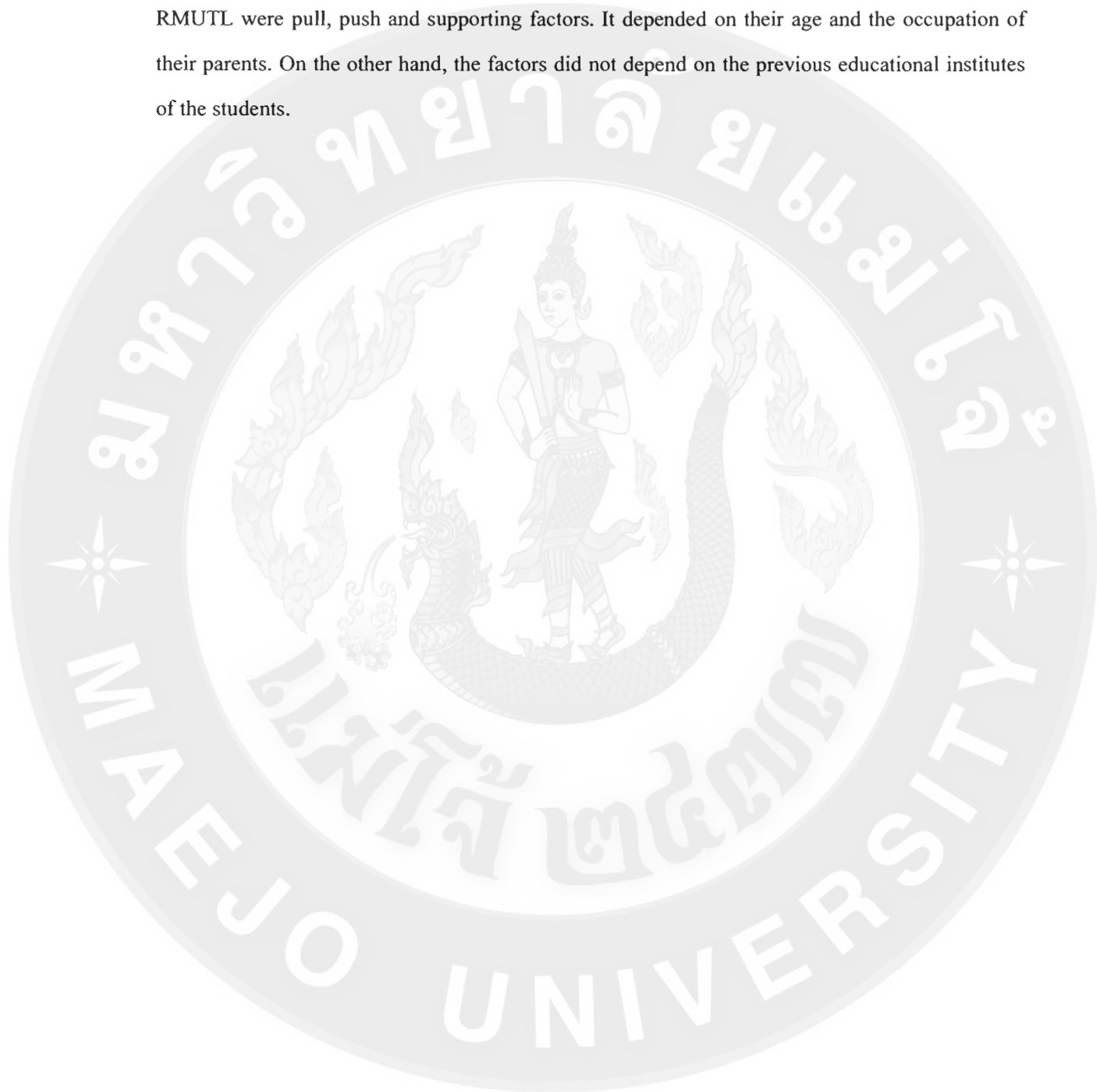
Participants of this study consisted of 343 first year undergraduates, enrolled in an academic year 2009 at RMUTL, Chiang Mai campus. They were from the three main faculties: a) Engineering, b) Business Administration and Liberal Arts, and c) Fine Arts and Architecture.

The five-scaled questionnaire was used as the instrument in investigating the factors affecting students’ decision making. The findings were summarised as follows:

1) The influence of the external factors and internal factors in students’ decision making was at scale 4, representing the “high” level. This means that both external and internal factors highly affect students’ decision making on studying at RMUTL.

2) There was a positive correlation between the external and the internal factors at the 0.01 level of significance, in terms of tuition fee, facilities and learning materials, as well as teaching and learning processes. However, there was not any significant relationship in terms of university’s marketing strategies, physical environment and location. Interestingly, the factor regarding the university’s personnel was found negatively correlated.

3) The factors affecting students' decision making on studying at the tertiary level at RMUTL were pull, push and supporting factors. It depended on their age and the occupation of their parents. On the other hand, the factors did not depend on the previous educational institutes of the students.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ ดร. กัญญ์พัสวีย์ กล่อมธงเจริญ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. อาบุด หยุ่น และรองศาสตราจารย์ คลกร ขวัญคำ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาการตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอธิการบดี และรองอธิการบดีเขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลและคณบดีทุกคณะวิชา นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปี 1 ทุกท่านที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูลแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

การวิจัยครั้งนี้ประสบปัญหาและอุปสรรคมากมาย แต่ผู้วิจัยก็ได้ขยันต่อสู้ปัญหาและอุปสรรคด้วยการใช้ความรู้ ความสามารถจากการประสิทธิ์ประสาทของคณาจารย์ทุกท่าน ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณบิดา มารดาผู้เป็นกำลังใจสนับสนุน ตลอดจนขอขอบคุณครอบครัวญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหวังอย่างสมบูรณ์

ปวีณา ทองปรอน
เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	8
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	9
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
กรอบแนวคิดในการวิจัย	32
สมมติฐานการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	34
สถานที่ดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
แหล่งที่มาของข้อมูล	36
การรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	40
ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	42

ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	43
ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	48
ส่วนที่ 5 ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อขึ้นอยู่กัลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา	54
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการศึกษา	78
อภิปรายผลการศึกษา	80
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	93
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการหากลุ่มตัวอย่าง	35
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบเมื่อจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	40
3 แสดงปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	42
4 แสดงปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ด้านสถาบันการศึกษา	43
5 แสดงการสรุปปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	47
6 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษา	48
7 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน	50
8 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามเพศ	54
9 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามอายุ	55
10 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม	56
11 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	57
12 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามอาชีพบิดามารดา	58
13 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	59
14 แสดงการทดสอบปัจจัยเชิงคุณจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	60
15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	61
16 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามเพศ	62
17 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามอายุ	63
18 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม	64
19 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	65
20 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามอาชีพบิดามารดา	66
21 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	67
22 แสดงการทดสอบปัจจัยผลัดกันจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	68
23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	69

ตาราง	หน้า
24 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามเพศ	70
25 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามอายุ	71
26 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม	72
27 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามภูมิถิ่นกำเนิด	73
28 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามอาชีพบิดามารดา	74
29 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	75
30 แสดงการทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	76
31 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	77

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ที่มาของปัญหา

ปัจจุบัน การพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับการยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการนำทุนสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ซึ่งเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศได้อย่างยั่งยืน เมื่อกล่าวถึงการพัฒนาคน ย่อมต้องกล่าวถึงระบบการศึกษาซึ่งสามารถสร้างให้คนมีคุณภาพ อันเป็นแรงกระตุ้นในการส่งเสริม และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างดีในอนาคต รวมถึงการศึกษายังมีบทบาททำให้คนได้เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ อันเป็นที่มาของการสร้างรายได้ ดังนั้นทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) จึงกำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศ ทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อบ่มงู “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียงพอพร้อมทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” รอบคอบและระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและ “คุณธรรม” ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในกรอบรั้วที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสันติสุข ขณะเดียวกันเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ มีเสถียรภาพและเป็นธรรม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551) การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพในทุกมิติตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ได้กำหนดไว้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) และนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 ล้วนมีเป้าหมายสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษาไทยให้สามารถผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา และส่งเสริมความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาคโดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

ประเทศไทยยังมีกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากถึง 260 แห่งทั่วประเทศ ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการมีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดจำนวน 160 แห่ง ซึ่งมี ปรัชญา ปณิธาน และความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย รวมทั้งมีคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของปัญหา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551) ได้ให้ความคิดเห็นว่าปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย มีความพยายามในการพัฒนาและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น โดยมหาวิทยาลัยในประเทศไทยหลายแห่งได้เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน อาทิ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้เปิดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและวางแผนจะเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติในอีก 2 ปีข้างหน้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับมหาวิทยาลัยวอร์วิค (University of Warwick) สหราชอาณาจักร เปิดสอนระดับปริญญาโท หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ เมื่อจบการศึกษาจะได้ปริญญาบัตร 2 ใบ มหาวิทยาลัยรังสิตตั้งเป้าเป็นมหาวิทยาลัย 2 ภาษา เพื่อรองรับนักศึกษาจากทุกภูมิภาคทั่วโลก ในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็ได้เปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถดำเนินการเปิดการเรียนการสอนในสาขาวิชาใหม่ ๆ ได้โดยสะดวก อีกทั้งในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังได้ทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศมากมาย นอกจากนี้ ในส่วนของสถาบันการศึกษาของเอกชน เช่น มหาวิทยาลัยพายัพ ก็ได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างประเทศ และสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ก็เปิดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่หลากหลาย โดยไม่เน้นเฉพาะสายเกษตรกรรมเท่านั้น รวมทั้งได้เปิดในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น เป็นต้น

การปรับตัวของสถาบันอุดมศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นตัวอย่างเพียงส่วนหนึ่ง แต่ยังมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชนอีก 200 กว่าแห่งทั่วประเทศ ได้พยายามปรับตัวเพื่อรับมือกับการแข่งขันของธุรกิจอุดมศึกษาในอนาคตเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามการจะปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคต จำเป็นต้องศึกษาคาดการณ์แนวโน้มอนาคต เพื่อเป็นกรอบในการปรับทิศทางพัฒนาอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอนาคตที่จะมาถึง

จากผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นโครงการวิจัยที่ได้คาดการณ์แนวโน้มสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยไว้หลายประการ อันจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นพื้นฐานแนวโน้มอนาคตเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาไทยได้ ไม่ว่าจะเป็น สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง สถาบันอุดมศึกษาจะเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง สถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย สถาบันอุดมศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สถาบันการศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ สถาบันอุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถขยายตลาดการศึกษาไปยังต่างประเทศ สถาบันอุดมศึกษาที่แข่งขันไม่ได้ต้องปิดตัวหรือรวบรวมกิจการ สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเชิงพาณิชย์

สถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันและในอนาคต คงไม่สามารถดำเนินกิจการได้ตามอำเภอใจดังเช่นที่ผ่านมา เนื่องจากแรงกดดันของกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ได้นำการเปิดเสรีด้านการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจสังคมเข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินกิจการโดยที่คำนึงถึงความอยู่รอด แต่ในขณะเดียวกันต้องไม่ละทิ้งเจตนารมณ์ของการเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาไทยส่วนใหญ่จะสามารถผ่านพ้นกระแสของการแข่งขันที่รุนแรงจนนี้ไปได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ก็เช่นเดียวกัน เพราะนอกจากจะได้พบกับสภาพการณ์การธุรกิจการศึกษาที่มีการแข่งขันสูง จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในประเทศและต่างประเทศแล้ว การแข่งขันด้านธุรกิจการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาคก็ทวีความรุนแรงขึ้นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ประกอบทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 (สภาการศึกษา, 2552) กล่าวว่า

1. ให้ดำเนินการเพิ่มสัดส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนให้มากขึ้น โดยกำหนดสัดส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน ปี 2554 เท่ากับ 70 : 30
2. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การเรียนโดยระบบ E – Learning การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและเร่ง

จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อทำหน้าที่เสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม ประสานการวิจัย การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเทคโนโลยี อันจะส่งผลให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น

3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา เป็นคนดี มีคุณธรรมมีความรอบรู้ มีความสามารถทั้งภาษาไทย ภาษาสากล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีระเบียบวินัย ยึดมั่นในวิถีประชาธิปไตย รักในสถาบันชาติ ศาสนาและมีจิตสาธารณะ รักการทำงาน อนุรักษ์ สร้างเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งด้านสุขภาพ ร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน และมีวัฒนธรรมมีภูมิคุ้มกันพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสมานฉันท์และสันติสุข

4. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักของทุกระดับจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

5. สถานศึกษาทุกระดับได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

6. สถานศึกษาอุดมศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

7. กำลังแรงงานที่มีการศึกษาเพิ่มมากขึ้นและมีสมรรถนะทางวิชาชีพ

8. เพิ่มจำนวนนักศึกษาระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา

9. สถานประกอบการร่วมโครงการทวิภาคีและสหกิจศึกษา

10. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมเข้าร่วมการจัดการศึกษา

11. มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีความเข้มแข็ง คล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

12. เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการทุกคนมีโอกาสได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ภายในปี 2554

จากที่กล่าวมาในข้างต้น สาเหตุของบริบทเหล่านี้ส่งผลกระทบบ่อนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งนโยบายและทิศทางการรับนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งอาจจะต้องมีการแข่งขันกันสูงขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจและให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกที่จะเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของตนให้มากที่สุด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่เน้นการศึกษาเฉพาะทาง ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา มีการจัดการศึกษาทางวิชาชีพ ด้านช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรมในพื้นที่ภาคเหนือมานานกว่า 50 ปี โดยมี การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ 27 กุมภาพันธ์ 2518 พระราชบัญญัติ “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี จัดการศึกษาทางด้านอาชีพในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและศักยภาพมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานนามใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล”

ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายชาติและความต้องการของตลาดแรงงานในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อมา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับเดิม และยกร่างเป็นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 มีผลให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัย 9 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เป็น 1 ใน 9 มหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วย 6 เขตพื้นที่ กับ 1 สถาบัน คือ เขตพื้นที่น่าน เขตพื้นที่ตาก เขตพื้นที่พิษณุโลก เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ เขตพื้นที่ลำปาง เขตพื้นที่เชียงราย และสถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง โดยมี วัตถุประสงค์จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และเอก ซึ่งแต่ละเขต พื้นที่จะมีลักษณะเด่น ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการในการกิจทุกด้านตอบสนองความต้องการของสังคม และประเทศชาติ สร้างบัณฑิตให้เป็นผู้มีทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะพัฒนาสังคม

ผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ซึ่งผลของการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อมหาวิทยาลัย และผู้บริหารในการนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การบริหารงานและการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ผู้ปกครอง และตลาดแรงงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาของนักศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาในการศึกษาออกเป็น ดังนี้ คือ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 สถาบันการศึกษาเดิม
 - 1.4 ภูมิลำเนาเดิม
 - 1.5 อาชีพบิดามารดา
 - 1.6 รายได้ครอบครัว
 - 1.7 คณะวิชา
2. ปัจจัยภายนอกสถาบันอุดมศึกษา
 - 2.1 ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ
 - 2.2 ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - 2.3 ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้

- 2.4 ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ
3. ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษา
 - 3.1 ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา
 - 3.2 ปัจจัยด้านราคาค่าบำรุงการศึกษา
 - 3.3 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา
 - 3.4 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด
 - 3.5 ปัจจัยด้านบุคลากร
 - 3.6 ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน
 - 3.7 ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง

ขอบเขตด้านเวลา

ขอบเขตด้านเวลาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 คือ ระหว่างวันที่ 1 เดือนมิถุนายน ถึง วันที่ 31 เดือนตุลาคม 2552

ขอบเขตด้านประชากร

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ใช้ประชากรคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งหมด 343 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบผลการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
3. ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกสถาบันและภายในสถาบันการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
4. ได้ทราบถึงปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

5. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การบริหารงานและการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ผู้ปกครอง และตลาดแรงงาน

6. ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาต่อไป

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การตัดสินใจเลือก หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ได้แก่ การได้รับทราบข่าวสารประชาสัมพันธ์ การไปสมัครเรียนต่อที่สถาบันการศึกษาอื่น เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี อาชีพในอนาคต ความได้เปรียบในการสมัครงาน และประวัติและชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก หมายถึง ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านผลัดถิ่นที่ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านกายภาพ

ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจ หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา ประกอบด้วย

ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ จุดประสงค์เกี่ยวกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้

ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ สถานะเศรษฐกิจ เช่นรายได้ของครอบครัว และแรงเสริมจากคนใกล้ชิด

ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การมีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเพื่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ของนักศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กระบวนการตัดสินใจ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย
6. สมมติฐานการวิจัย

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พัฒนามาจาก วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518 มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี ผลิตนักศึกษาด้านอาชีพ ระดับต่ำกว่าปริญญา ระดับปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาชีพ และให้บริการวิชาการแก่สังคม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล”

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้สนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีรวมทั้งด้านบริหารธุรกิจ เพื่รองรับการพัฒนาสังคมในทุกๆ ด้าน และสืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งผลให้มีการรวมการจัดการศึกษาทุกระดับไว้ในกระทรวงศึกษาธิการและให้สถาบันอุดมศึกษาที่สอนในระดับปริญญาไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ให้มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระคล่องตัวในรูปแบบของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ดังนั้นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จึงได้ดำเนินการปรับปรุง

แก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2518 เป็นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2548 จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ส่งผลให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2548 เป็นต้นมา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลทำให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปรับเปลี่ยนไปสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันจึงได้ทำการร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเสนอผ่านคณะกรรมการพิจารณากฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลดังนี้ สรุปได้ดังนี้

1. เปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในสายบังคับบัญชาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. ปรับสถานภาพของวิทยาเขต ให้เป็นเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เมื่อพระราชบัญญัติ ฯ ผ่านจะต้องออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ให้มีคณะ หรือสถาบัน หรือสำนัก ตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไป ตามความพร้อมของแต่ละเขตพื้นที่ ในปัจจุบัน เพื่อเป็นวิทยาเขตตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่
3. สามารถจัดการเรียนการสอนได้ถึงระดับปริญญาโท และเอก รวมถึงประกาศนียบัตรบัณฑิต หลังระดับปริญญาทุกชั้น
4. ผู้บังคับบัญชาของเขตพื้นที่ มีตำแหน่งเป็นรองอธิการบดีเขตพื้นที่ สถาบันมหาวิทยาลัย มีสัดส่วนกรรมการภายใน : กรรมการภายนอก ในจำนวนที่เท่ากันกำหนดให้มีสภาวิชาการ ซึ่งมีคณะกรรมการจากกลุ่มผู้บริหารกลุ่มคณาจารย์และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก
5. ตำแหน่งผู้บริหารหลัก ได้มาโดยกระบวนการสรรหา ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย อาทิ อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน / สำนัก
6. ในส่วนของราชการ ซึ่งจะต้องโอนไปเป็นของมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 ได้รับการนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรง ลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2548 โดยแยกออกเป็นมหาวิทยาลัย 9 แห่ง ได้รับการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง มีการดำเนินการสรรหา ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีทั้ง 9 แห่ง และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี และวิทยาเขตปทุมธานี ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองศาสตราจารย์ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประกอบด้วย วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ๑ วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ และวิทยาเขตพระนครใต้ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิม มัตติโก
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ประกอบด้วย วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตบางพระ จังหวัดชลบุรี วิทยาเขตจันทบุรี และคณะเกษตรศาสตร์ บางพระ จังหวัดชลบุรี ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ มากจันทร์
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขต โชติเวช วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองศาสตราจารย์ดวงสุตา เตโชติรส
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย วิทยาเขตเพาะช่าง วิทยาเขตบพิตรพิมุขจักรวรรดิ วิทยาเขตศาลายา และวิทยาเขตวังไกลกังวล ผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร.อิสสระย์ ธรรมาจรูญโรจน์
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคพายัพ วิทยาเขตน่าน วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตเชียงราย วิทยาเขตตาก วิทยาเขตพิษณุโลก สถาบันวิจัย และฝึกอบรมการเกษตรลำปาง ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นายชัยยง เอื้อวิริยานุกุล
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคใต้ จังหวัดสงขลา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช วิทยาเขตศรีวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช คณะเกษตรศาสตร์ นครศรีธรรมราช และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง จังหวัดตรัง ผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประชีพ ชูพันธ์
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย วิทยาเขตนนทบุรี วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาสุกรี วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหันตรา และวิทยาเขตสุพรรณบุรี ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริยา หาสิตพานิชกุล
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีอีสาน ประกอบด้วย วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา วิทยาเขตสุรินทร์ วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตกาฬสินธุ์ วิทยาเขตสกลนคร และสถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรสกลนคร ผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร.วินิจ โชติสว่าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มีการจัดการศึกษาทางวิชาชีพ ด้านช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรมในพื้นที่ภาคเหนือมานานกว่า 50 ปีโดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ 27 กุมภาพันธ์ 2518 พระราชบัญญัติ “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี จัดการศึกษาทางด้านอาชีพในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและศักยภาพมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานนามใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล”

ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายชาติและความต้องการของตลาดแรงงานในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อมาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับเดิม และยกร่างเป็นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 มีผลให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัย 9 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เป็น 1 ใน 9 มหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วย 6 เขตพื้นที่กับ 1 สถาบัน คือ เขตพื้นที่น่าน เขตพื้นที่ตาก เขตพื้นที่พิษณุโลก เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ เขตพื้นที่ลำปาง เขตพื้นที่เชียงราย และสถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โทและเอก ซึ่งแต่ละเขต พื้นที่จะมีลักษณะเด่นที่ส่งเสริมการบริหารจัดการในการกิจทุกด้านตอบสนองความต้องการของสังคม และประเทศชาติ สร้างบัณฑิตให้เป็นผู้มีทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะพัฒนาสังคมต่อไป

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่น่าน

ตั้งอยู่เลขที่ 59 หมู่ 13 ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2481 ภายได้ชื่อว่า โรงเรียนเกษตรกรรมน่าน ในปีพ.ศ. 2517 ได้ยกฐานะเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรน่าน เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานนามเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตน่าน เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่น่าน เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548

เขตพื้นที่น่าน จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ทางเกษตร การบริการสังคม การวิจัย และโครงการตามพระราชดำริฎฟ้า โดยมีศักยภาพทางการเกษตร ไม้ผลและการผลิตสัตว์อันเป็นลักษณะเด่นของเขตพื้นที่

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ตาก

ตั้งอยู่เลขที่ 41 ถนนพหลโยธิน ตำบลไม้งาม อำเภอเมือง จังหวัดตาก ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2481 ชื่อ โรงเรียนประถมอาชีพช่างไม้ ปีพ.ศ. 2500 ได้ยกฐานะเป็นโรงเรียนการช่างตาก ปีพ.ศ. 2510 ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเทคนิคตาก เมื่อปีพ.ศ. 2518 ได้มีประกาศโอนวิชาเขตเทคนิคตากจากกรมอาชีวศึกษาให้ไปอยู่ในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิชาเขตตาก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ตาก

เขตพื้นที่ตาก มีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านวิศวกรรมศาสตร์และบริหารธุรกิจ เน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ สร้างงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับของสังคม

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่พิษณุโลก

ตั้งอยู่เลขที่ 52 หมู่ 7 ตำบลบ้านกร่าง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2496 ในชื่อ โรงเรียนเกษตรกรรมพิษณุโลกเมื่อ พ.ศ. 2509 ได้ยกฐานะเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมพิษณุโลก และได้โอนย้ายไปสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2520 ภายใต้ชื่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิชาเขตพิษณุโลก ซึ่งเปลี่ยนชื่อมาเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิชาเขตพิษณุโลก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่พิษณุโลก

เขตพื้นที่พิษณุโลก จัดการศึกษาด้านเกษตรกรรม พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ประมง เทคโนโลยีอาหาร บริหารธุรกิจเกษตร เครื่องจักรกลเกษตรหรือเกษตรกลวิธานและช่างอุตสาหกรรม ประกอบกับบุคลากรของพื้นที่ได้ศึกษาค้นคว้าจัดทำสิ่งประดิษฐ์และงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เป็นที่ยอมรับของสังคมและก้าวต่อไปจะพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางด้านอาหารปลอดภัย

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่

ตั้งอยู่เลขที่ 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2500 ในชื่อ วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ ในปีพ.ศ. 2518 ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่

เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ มีศักยภาพและความโดดเด่นในการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์และอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งได้ผลิตบัณฑิตและสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชน สังคมระดับประเทศ และนานาชาติ เพื่อพัฒนาสู่มหาวิทยาลัย นวัตกรรมในอนาคต

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่ลำปาง

ตั้งอยู่เลขที่ 200 หมู่ 17 ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2515 ในชื่อ โรงเรียนเกษตรกรรมลำปาง ในปี พ.ศ. 2518 ได้ยกฐานะเป็น วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรลำปาง ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตลำปาง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง

เขตพื้นที่ลำปาง ผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเน้นสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อรองรับเมืองไทยสู่ครัวโลก ซึ่งเป็นศักยภาพที่โดดเด่นและเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม

ราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่เชียงราย

ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ 10 ถนนพหลโยธิน ตำบลทรายขาว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2538 ภายใต้ชื่อ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตพื้นที่เชียงราย ตามนโยบายของสถาบันในการขยายการศึกษาทางด้านวิชาชีพไปสู่ภูมิภาคและเป็นวาระพิเศษที่สำคัญเพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาส “กาญจนาภิเษก” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ 50 ปี โดยมีเป้าหมายดำเนินงานในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ 4 ชาติ หรือ “สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ”

เขตพื้นที่เชียงราย มีศักยภาพโดดเด่นด้านวิศวกรรมศาสตร์ โดยเน้นสาขาไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ โลจิสติกส์ และบริหารธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง

ตั้งอยู่เลขที่ 202 หมู่ที่ 17 ถนนพหลโยธิน ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้พื้นที่ร่วมกับ เขตพื้นที่ลำปาง มีพื้นที่ประมาณ 1,800 ไร่

สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง เดิมชื่อ สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยทางวิชาการเกษตรและฝึกอบรมครู อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนเกษตรกรและประชาชนทั่วไป

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2542 ได้เปลี่ยนชื่อ เป็น “สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง” มีความโดดเด่นในด้านการวิจัยทางการเกษตร การผลิตเครื่องทุ่นแรงฟาร์ม และการปรับปรุงพันธุ์พืช เมื่อปีการศึกษา 2550 ได้จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท สาขาพืชศาสตร์และสาขาเทคโนโลยีการเกษตร

จากสภาพภูมิศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่ประกอบไปด้วยเขตพื้นที่ต่าง ๆ ครอบคลุมภาคเหนือทั้งหมด นับว่าเป็นทำเลที่ตั้งในการจัดการศึกษา เพื่อสนองภารกิจของมหาวิทยาลัยฯ ทั้ง 4 ด้าน นอกจากนั้นแต่ละเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยฯ ยังมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนที่มีความโดดเด่นแตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน

ทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาด

การนำทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาด (สุดาควง เรืองรุจิระ, 2540) มาใช้เพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด สามารถแบ่งองค์ประกอบพื้นฐานของส่วนผสมทางการตลาดเป็น 4 ประการ คือ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) และในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะของตลาดบริการ ดังนั้นจึงมีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นมาอีก 3 ส่วน คือ บุคลากร (People) กระบวนการให้บริการ (Process) และการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence & presentation) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ หมายถึงการบริการเป็นผลิตภัณฑ์ของธุรกิจบริการ ซึ่งครอบคลุมทุกอย่างที่จัดเตรียมไว้ให้บริการลูกค้า เนื่องจากลูกค้าไม่ได้ต้องการเพียงตัวสินค้าและบริการเท่านั้น แต่ยัง

ต้องการประโยชน์ หรือคุณค่าอื่นที่ได้รับจากการซื้อสินค้าและบริการของธุรกิจด้วย ซึ่งผลิตภัณฑ์ในที่นี้ หมายถึง หลักสูตรอาชีวศึกษา

2. ราคา หมายถึง คุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาถือเป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) กับราคา (Price) ของผลิตภัณฑ์นั้น ถ้ามีคุณค่าสูงกว่าราคา ลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์ด้านราคาต้องคำนึงถึง (1) การยอมรับของลูกค้าในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ว่าสูงกว่าราคาของผลิตภัณฑ์นั้น (2) ต้นทุนสินค้าและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง (3) ภาวะการแข่งขัน (4) ปัจจัยอื่นๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ในการศึกษารั้วนี้ ราคา หมายถึง ค่าหน่วยกิต และค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่างๆ

3. การจัดจำหน่าย หมายถึง การดำเนินการจัดการของสถานศึกษา ซึ่งช่องทางการจำหน่าย หมายถึง สถานที่ให้บริการในส่วนแรก คือ การเลือกทำเลที่ตั้ง (location) การเลือกทำเลที่ตั้งของธุรกิจบริการมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะธุรกิจบริการที่ผู้บริโภคต้องไปรับบริการจากผู้ให้บริการ ในสถานที่ที่ผู้ให้บริการจัดไว้ เพราะทำเลที่ตั้งที่เลือกเป็นตัวกำหนด กลุ่มของผู้บริโภคที่จะเข้ามาใช้บริการ ดังนั้น สถานที่ให้บริการต้องสามารถครอบคลุมพื้นที่ในการให้บริการกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด และคำนึงถึงทำเลที่ตั้งของกลุ่มแข่งขันด้วย โดยความสำคัญของทำเลที่ตั้ง จะมีความสำคัญมากน้อยต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของธุรกิจบริการแต่ละประเภท

4. การส่งเสริมการตลาด หมายถึง การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติ และพฤติกรรมการซื้อ เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารมีหลายประเภท ซึ่งอาจใช้หนึ่ง หรือหลายเครื่องมือ ต้องใช้หลักการเลือกเครื่องมือแบบประสมประสานกัน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับลูกค้า ผลิตภัณฑ์คู่แข่ง โดยบรรจุจุดมุ่งหมายร่วมกันได้ ซึ่งการส่งเสริมการตลาดในที่นี้ หมายถึง การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารของสถานศึกษา

5. บุคลากร จากลักษณะเฉพาะของกิจการที่เรียกว่า “inseparability” บุคลากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งในการผลิต และการให้บริการ ซึ่งในปัจจุบันสถานการณ์การแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงขึ้น บุคลากรจึงเป็นปัจจัยที่สร้างความแตกต่างให้กับธุรกิจ โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ซึ่งทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยคุณภาพในการให้บริการต้องอาศัยการคัดเลือก การฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง ดังนั้น พนักงานจึงต้องมีความรู้ความชำนาญในสายงาน มีทัศนคติที่ดี มีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อถือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเสมอภาคในการให้บริการลูกค้า เพื่อสร้างความรู้สึกระประทับใจต่อการให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียม สามารถตอบสนองและแก้ปัญหาต่างๆ ของลูกค้า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถสร้างค่านิยมให้กับองค์กรได้

6. กระบวนการให้บริการ เป็นขั้นตอนในการให้บริการเพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้า ได้รวดเร็วและประทับใจลูกค้า ซึ่งจะพิจารณาใน 2 ด้าน คือ ด้านความซับซ้อนและความหลากหลาย ในด้านของความซับซ้อนนั้น ต้องพิจารณาถึงขั้นตอน และความต่อเนื่องของงาน ในกระบวนการ ส่วนในด้านของความหลากหลายต้องพิจารณาถึง ความอิสระ และความยืดหยุ่น

7. การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ หมายถึงภาพลักษณ์ หรือสิ่งที่ผู้บริโภคสามารถสังเกตเห็นได้ง่ายทางกายภาพ และเป็นสิ่งที่สื่อให้ผู้บริโภคได้รับถึงภาพลักษณ์ของการบริการได้อย่างชัดเจนด้วย เช่น สภาพแวดล้อมของสถานที่ให้บริการ การออกแบบตกแต่งและแบ่งส่วน หรือแผนกของพื้นที่ในอาคาร ความมีระเบียบภายในสำนักงาน การจัดวางอุปกรณ์สำนักงาน ความสะอาดของอาคารสถานที่ ความน่าเชื่อถือของตัวอาคารสถานที่ การนำอุปกรณ์ทันสมัยมาใช้ เป็นต้น

พฤติกรรมผู้บริโภค

สุดาตวง เรืองรุจิระ (2543) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและใช้สินค้า บริการ โดยผ่านกระบวนการตัดสินใจที่มีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล หรือปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อของผู้บริโภค

1. ปัจจัยภายในหรือปัจจัยส่วนบุคคล (Individual Factors) ได้แก่ ความต้องการแรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อและทัศนคติและบุคลิกภาพ
2. ปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยทางสังคม (Social Factors) ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง ชนทางสังคม และวัฒนธรรม

ความต้องการ (Need) หมายถึง “สิ่งจำเป็นใด ๆ สำหรับร่างกายทางกายภาพหรือจิตใจ” มีอยู่ด้วยกัน 5 ชั้น คือ

1. ความต้องการพื้นฐานด้านกายภาพ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย เช่น การมีอาชีพที่มั่นคง การมีที่พักอาศัยที่แน่นอน
3. ความต้องการด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น การเป็นสมาชิก สโมสร ไลออน
4. ความต้องการได้รับความนิยมนับถือ เช่น การมีบ้านหรูหรา ตำแหน่งหน้าที่ทางการทำงานที่สูงขึ้น

5. ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเป็นนักบริหารมืออาชีพ การเป็นนักธุรกิจตัวอย่าง

แรงจูงใจ(Motive)หมายถึงสิ่งกระตุ้นหรือความรู้สึกที่เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีการกระทำหรือมีพฤติกรรมในรูปแบบที่แน่นอนสามารถแบ่งประเภทของแรงจูงใจนี้ออกได้เป็นดังนี้

1. แรงจูงใจตัวผลิตภัณฑ์ (Product Motives) และแรงจูงใจอุปถัมภ์ (Patronage Motives)

1.1 แรงจูงใจตัวผลิตภัณฑ์ หมายถึงบรรดาอิทธิพลและเหตุผลต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งแทนการเลือกซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่ง แรงจูงใจตัวผลิตภัณฑ์นี้ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทอีก คือ

1.1.1 แรงจูงใจตัวผลิตภัณฑ์ปฐมภูมิ (Primary Product Motives) หมายถึงแรงจูงใจที่ทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการที่จะทำการซื้อสินค้าทั่วไป โดยไม่จำเพาะเจาะจง

1.1.2 แรงจูงใจเลือกซื้อ (Selective Motives) หมายถึงแรงจูงใจที่ตัดสินใจเพิ่มเติมว่าควรเลือกซื้อตราใด หรือมีสีสันทันขนาดใด

1.2 แรงจูงใจอุปถัมภ์ หมายถึงแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจ ว่าควรเลือกซื้อสินค้าจากร้านใดจึงจะเหมาะสม

2. แรงจูงใจด้านอารมณ์ และแรงจูงใจด้านเหตุผล (Emotional and Rational Motives)

2.1 แรงจูงใจด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้บริโภคทำการตัดสินใจซื้อโดยการขาดการใคร่ครวญหรือหาเหตุผลให้รอบคอบเสียก่อน ลักษณะสำคัญ ๆ ของแรงจูงใจด้านอารมณ์ มีดังนี้

2.1.1 เพื่อศักดิ์ศรีหรือเกียรติภูมิ (Prestige)

2.1.2 เพื่อการแข่งขัน (Emulation)

2.1.3 เพื่อความเป็นผู้นำ (Distinctiveness)

2.1.4 เพื่อการเลียนแบบผู้อื่น (Conformity)

2.1.5 เพื่อความสะดวก (Desire for Comfort)

2.1.6 เพื่อความพอใจและการพักผ่อน (Desire for Pleasure and Recreation)

2.2 แรงจูงใจด้านเหตุผล หมายถึงแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคิดใคร่ครวญอย่างรอบคอบก่อนจะตัดสินใจซื้อ ลักษณะสำคัญของแรงจูงใจด้านเหตุผลก็คือ

2.2.1 ความประหยัด (Economy)

2.2.2 ความเชื่อถือได้ (Dependability)

2.2.3 การมีรายได้เพิ่มขึ้น (Money Gain)

2.2.4 ความสะดวกสบายในการใช้และการซื้อ (Convenience)

2.2.5 การบริการหลังการขาย (After Sales Service)

การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลได้เลือกประมวล และตีความข้อมูลที่ได้รับเพื่อสร้างภาพพจน์ของโลกที่มีความหมาย บุคคลได้รับข้อมูลเข้าไปทางประสาททั้งห้า คือการเห็นทางตา การรู้รสทางปาก การได้ยินทางหู การได้กลิ่นทางจมูก และการสัมผัสทางผิวหนัง ลักษณะของการรับรู้จะแบ่งได้ 3 ลักษณะ

1. การเลือกที่จะรับสาร (Selective Exposure) คือการที่บุคคลเลือกสิ่งที่จะรับเข้ามาว่าเป็นอะไรจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่เลือกเข้ามาของบุคคลนั้นมัก จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือความสนใจในสถานการณ์หนึ่ง ๆ
2. การเลือกบิดเบือนสาร (Selective Distortion) เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือ การบิดเบี้ยวของข้อมูลที่ได้รับในเวลานั้น อันเนื่องจากบุคคลนั้น ได้รับข้อมูล ที่ขัดกับความรูสึกหรือความเชื่อของเขา

ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงออกในการแสวงหาสำหรับการซื้อ การใช้ การประเมิน และการจับจ่ายใช้สอย ซึ่งสินค้าและบริการที่เขาคาดหวังว่าจะทำให้ความต้องการของเขาได้รับความพอใจ(สุดาตวง เรืองรุจิระ, 2540)

การที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา มักจะมีมูลเหตุที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเสียก่อน ซึ่งมูลเหตุดังกล่าวจะเรียกว่า “กระบวนการของพฤติกรรม” (Process of behavior) และกระบวนการของมนุษย์มีลักษณะคล้ายกัน 3 ประการ ดังนี้

1. พฤติกรรมเกิดขึ้นได้ จะต้องมิสาเหตุทำให้เกิด (behavior is caused) ซึ่งหมายความว่า การที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมานั้น จะต้องมิสาเหตุทำให้เกิด และสิ่งที่เห็นเหตุก็คือ ความต้องการที่เกิดขึ้นในตัวนั่นเอง
2. พฤติกรรมเกิดขึ้นได้ จะต้องมิสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น (behavior is motivated) นั่นคือ เมื่อคนเรามีความต้องการเกิดขึ้นแล้ว คนเราก็ปรารถนาที่จะบรรลุถึงความต้องการนั้น จนกลายเป็นแรงกระตุ้น หรือแรงจูงใจ (motivated) ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้นนั้น
3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นย่อมมุ่งไปสู่เป้าหมาย (behavior is goal-directed) ซึ่งหมายความว่า การที่ตัวเราแสดงพฤติกรรมออกมานั้น ก็มีได้กระทำไปอย่างเลือนลอยโดยปราศจากจุดมุ่งหมาย

หรือไร้ทิศทาง ตรงกันข้ามกลับมุ่งไปสู่เป้าหมายที่แน่นอน เพื่อบรรลุผลสำเร็จแห่งความต้องการของตน

ทฤษฎีความต้องการ

ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนั้น นอกจากทฤษฎีความต้องการแล้วยังมีองค์ประกอบอื่นอีกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนั้นๆ อาทิเช่น ความสนใจบุคลิกภาพ การรับรู้ทางสังคม ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล จะเห็นได้ว่าการเลือกประกอบอาชีพใดๆ ก็ตาม ถ้าอาชีพที่เลือกนั้น มีองค์ประกอบที่สามารถสนองต่อความต้องการของบุคคลเหล่านั้นได้ ก็จะมีแรงจูงใจให้ตัดสินใจที่จะศึกษาหรือประกอบอาชีพนั้นๆ ได้ อเนก ชิตเกสร (2542) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการตัดสินใจ สรุปไว้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) มาสโลว์ (Maslow) ได้กล่าวว่าความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ อาหาร น้ำ ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เป็นต้น และสอดคล้องกับ Hoppock (1971 : 98-99) โดยอธิบายว่าคนเราจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการทางด้านร่างกายอย่างน้อยสามารถสนองความต้องการขั้นต่ำสุดในมาตรฐานของการดำรงชีวิต ซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป

1.2 ความต้องการทางจิตวิทยา (Psychological Needs) การเลือกประกอบอาชีพของคนเรานั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความต้องการทางด้านร่างกายแล้ว จิตใจยังมีความต้องการในการประกอบอาชีพ ซึ่งความต้องการทางจิตวิทยาประกอบด้วย

1.2.1 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์มีสิ่งจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตไว้ตอบสนองความต้องการแล้วมนุษย์ต้องการหลักประกันว่าพวกเขาจะมีสิ่งต่อไปนี้เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายตลอดเวลา คือ สุขภาพดี ทรัพย์สินสมบัติพอกินพอใช้ รอดพ้นจากอันตรายทั้งปวง สามารถดำเนินชีวิตไปได้อย่างราบรื่น ในสังคมปัจจุบัน

1.2.2 ความต้องการทางด้านสังคมหรือการยอมรับจากผู้อื่น (Social or Belonging Needs) ภายหลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและความมั่นคงปลอดภัยแล้วมนุษย์ก็มีความต้องการที่จะมีโอกาสเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ โดยอยากจะคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นรวมทั้งจะได้รับมิตรภาพและความเห็นใจจากกลุ่มเพื่อนฝูง

1.2.3 ความต้องการทางด้านชื่อเสียงเกียรติยศ (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะมีฐานะเด่น เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรืออยากจะให้บุคคลอื่นสรรเสริญ หรือนับหน้าถือตา

เมื่อบุคคลใดก็ตามที่ประสบความสำเร็จทุกๆ ด้าน ความต้องการขั้นนี้ช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกตนเองมีค่ามากที่สุด

1.2.4 ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุด ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการทำ หรือทุกสิ่งทุกอย่างที่อยากจะทำ เช่น อยากระบบความสำเร็จในการประกอบอาชีพสูงที่สุด

จะเห็นได้ว่าความต้องการของมนุษย์นั้นไม่มีที่สิ้นสุด มีความต้องการตลอดเวลา ดังสมมติฐานของมาสโลว์ที่กล่าวไว้ และจะเห็นได้ว่าจากความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จะผลักดันให้เกิดพฤติกรรมในการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล และเป็นเหตุเป็นผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งแต่ละบุคคลก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันในการเลือกศึกษา เช่น อยากรายได้ที่สูง อยากรักเกียรติ ต้องการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม หรือ อาจจะมีอิทธิพลมาจากคนในครอบครัว เช่น บิดา มารดา พี่ น้อง ญาติ หรืออาจเลือกตามเพื่อนฝูง บุคคลที่รู้จัก เป็นต้น

2. รายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความสามารถของนักศึกษาที่จะได้รับการศึกษาในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยทั่วไปแล้วการบริการทางการศึกษาระดับสูง หรือมีคุณภาพดี ย่อมเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าบริการทางการศึกษาดำกว่า และด้อยคุณภาพกว่า

3. อาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับอาชีพของบิดา มารดา เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากกว่าบุคคลอื่น จึงทำให้มีผลต่อการเลือกอาชีพที่เหมือน หรือคล้ายคลึงกับบิดา มารดา หรืออาจเป็นบุคคลที่มีส่วนสนับสนุนแนะนำส่งเสริมให้เลือกอาชีพนั้นๆ

4. สถิติปัญญาและความถนัด

สถิติปัญญาจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความสามารถในการเรียน วิชาสาขาที่ต้องใช้ความคิดคำนวณ หรือมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก ผู้ที่มีระดับสถิติปัญญาสูง จึงจะสามารถเรียนได้ เช่น แพทย์ วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น แต่บางสาขาวิชาไม่จำเป็นต้องคำนวณมาก หรือไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นการใช้ทักษะการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่มีระดับสถิติปัญญาไม่สูงมากนักก็สามารถเรียนได้ เช่น สาขาวิชาชีพต่างๆ ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกเรียนเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ ผู้เรียนจึงต้องพิจารณาความสามารถทางสมองให้เหมาะสมกับตนเอง จึงจะมีโอกาสได้รับผลสำเร็จ ในการพิจารณาระดับสถิติปัญญาของนักเรียน ดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเลือกเรียน หรือการเลือก

อาชีพ นอกจากสติปัญญาแล้ว ถ้าเลือกตามความถนัดของตนเองแล้ว ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จในวิชาชีพนั้นๆ มากกว่า การที่บุคคลมีความถนัดไม่เหมือนกัน ก็เพราะมนุษย์เกิดมาย่อมมีความแตกต่างกัน ความถนัดจึงเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด องค์ประกอบสำคัญของความถนัด คือ ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ฉะนั้นในการวัดความถนัดจึงไม่ได้วัดเฉพาะสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่จะเป็นการประมวลผลการเรียนรู้ทั้งหมดที่สืบเนื่องมาจากสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลทำให้แต่ละคนยังมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน (ประหัด จิระวรพงศ์, 2525, หน้า 34-35)

5. ความคาดหวังในการมีงานทำ

สุโข มีอินทร์เกิด (อ้างใน อนเนก ชิตเกสร, 2542, หน้า 10) กล่าวว่า การที่นักเรียนจะเลือกเรียนสาขาใดก็ตาม ย่อมมุ่งหวังที่จะออกไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพ คนที่ไม่มีงานทำย่อมก่อให้เกิดความเสียหายกับตนเอง เป็นปัญหาต่อสังคมและขัดขวางต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการเลือกประกอบอาชีพจึงต้องพิจารณาถึงความต้องการทางด้านแรงงานในตลาดแรงงานเป็นหลักด้วย

6. ความคาดหวังเกี่ยวกับรายได้

บุคคลจะเลือกอาชีพใดย่อมคำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ อาชีพใดที่ได้ผลตอบแทนสูงหรือมีรายได้ดี จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลอยากประกอบอาชีพนั้น ในทางเศรษฐศาสตร์ ผลตอบแทนของการทำงานคือรายได้ที่ไม่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น ความพึงพอใจ และรายได้ที่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น เงินเดือน และคนจะเลือกอาชีพที่มีรายได้สูงสุด ย่อมมีผู้ต้องการทำงานจำนวนมาก ทำให้เกิดอุปทานแรงงานสูง แต่การตัดสินใจเลือกอาชีพ บุคคลจะพิจารณารายได้ที่ไม่เกี่ยวกับเงินควบคู่กันไปด้วย ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้น

กระบวนการตัดสินใจ

พยอม วงศ์สารศรี (อ้างใน มนต์ชิตา บุญผาคำ, 2544, หน้า 63) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการการเลือกแนวทางปฏิบัติที่คิดว่ามีความเหมาะสมมาใช้ในสถานการณ์ การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา เป็นเรื่องของการไตร่ตรอง มีเหตุผล ฉะนั้นการเลือกแนวทางที่ดีที่สุดนั้น จะต้องพิจารณาถึงความเสี่ยง ความประหัด เวลาที่ใช้ และข้อจำกัดของแหล่งต่างๆ ให้รอบคอบ ส่วน กรองแก้ว อยู่สุข (อ้างใน มนต์ชิตา บุญผาคำ, 2544, หน้า 64) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือการเลือกสิ่งของหลายๆ สิ่ง หรือเลือกที่จะปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากหลายๆ ทางที่มีอยู่ หรือวิธีการที่เลือกนั้น ย่อมได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าถูกต้องเหมาะสม หรือดีที่สุด

และตรงกับเป้าหมายขององค์การด้วยการตัดสินใจในเรื่องหนึ่ง อาจต้องทำหลายครั้งในหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่ความสำคัญของเรื่องนั้น สำหรับ พงษ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา ศรมณี (2537, หน้า 227) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจหมายถึงการพิจารณาดกลองใจชี้ขาดจากทางเลือกที่มีอยู่มากกว่าหนึ่งทางขึ้นไป ในอันที่จะให้มีการกระทำในลักษณะเฉพาะใดๆ หรือการตัดสินใจ หมายถึงการตกลงใจที่จะยุติข้อขัดแย้ง ข้อถกเถียงโดยให้มีการกระทำไปในทางหนึ่งทางใดที่ได้มีการพิจารณาและตรวจสอบอย่างรอบคอบแล้ว

จากความหมายต่างๆ ดังที่มีผู้กล่าวไว้แล้วนั้น อาจสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง ความคิดและการกระทำต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเลือกแนวทางปฏิบัติ ซึ่งพิจารณาแล้วว่าเหมาะสมในสถานการณ์นั้นๆ

การศึกษาการตัดสินใจในองค์การมีความสำคัญยิ่งต่อการที่เราจะเข้าถึงบทบาทของผู้บริหารในองค์กรแต่ละคน และยังทำให้เราเข้าใจถึงวิธีการดำเนินงานขององค์การ รวมทั้งประสิทธิภาพขององค์การ การตัดสินใจในองค์การ เป็นผลมาจากการตัดสินใจของบุคคลภายในองค์การ และการตัดสินใจของบุคคลภายในองค์การเอง ก็ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากลักษณะของพฤติกรรมมนุษย์โดยธรรมชาติ ดังนั้นการที่เราจะเข้าใจถึงการตัดสินใจของบุคคลอย่างลึกซึ้งจึงจำเป็นจะต้องศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในการตัดสินใจ

กล่าวได้ว่า การตัดสินใจเป็นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตทุกๆ ไป รวมทั้งเป็นพื้นฐานของพฤติกรรมในองค์การ การตัดสินใจทำให้เกิดวิธีการที่จะควบคุม บังคับบัญชา ทำให้เกิดการรวมตัวกันของระบบขึ้นได้

เจมส์ จี. มิลเลอร์ (James G. Miller) (อ้างใน พงษ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และ ชลิดา ศรมณี, 2537, หน้า 231) กล่าวว่า “ระบบของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย จะต้องประกอบไปด้วยระบบของการตัดสินใจ และระบบของการตัดสินใจดังกล่าวทำให้ระบบของสิ่งมีชีวิตดำเนินอยู่ได้ หากปราศจากซึ่งระบบของการตัดสินใจแล้ว ระบบของสิ่งมีชีวิตจะดำรงอยู่ไม่ได้” ชีวิตประจำวันของมนุษย์ก็ต้องประกอบไปด้วยการตัดสินใจ ตั้งแต่ตื่นนอน การแต่งตัว การเลือกรับประทานอาหาร การไปทำงาน การพักผ่อนหย่อนใจ จนกระทั่งเข้านอน ทุกๆ ขั้นตอนดังกล่าวจะประกอบไปด้วยข้อเสนอและทางเลือกมากมาย ซึ่งมนุษย์ต้องเลือกปฏิบัติในทางหนึ่งทางใด การที่มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งขององค์การ องค์การจึงต้องมีการตัดสินใจ

การตัดสินใจของบุคคลในองค์การอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การตัดสินใจที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง (Conscious)
2. การตัดสินใจที่ไม่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง (UnConscious)

การตัดสินใจที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง ได้แก่ การตัดสินใจที่มีได้มีการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า (Non-programmed Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดผู้ตัดสินใจจะต้องใช้ความคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ มักเป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในระดับของการกำหนดนโยบายและเป้าหมายขององค์กร จำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่มีได้คาดคิดมาก่อนตลอดเวลา

การตัดสินใจที่ไม่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง ได้แก่ การตัดสินใจที่เกิดจากการวางแผนในการตัดสินใจเอาไว้ล่วงหน้าแล้ว (Programmed Decisions) ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยประหยัดเวลาไม่จำเป็นต้องมีการตัดสินใจในลักษณะที่ซ้ำกันอยู่เรื่อยๆ เช่น การสร้างกฎ ระเบียบ และกระบวนการในการปฏิบัติงาน การสร้างระบบอัตโนมัติ การตัดสินใจในระดับนี้ ใช้มากในระดับของการปฏิบัติงาน การดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้กำหนดเอาไว้ล่วงหน้าแล้ว หากไม่มีปัญหาที่ผิดปกติใดๆ ก็อาจใช้ระบบอัตโนมัติ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยควบคุมการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ลดการที่บุคคลจะต้องมาใช้ความคิดไตร่ตรองในขบวนการทำงานที่ซ้ำๆ กัน

การตัดสินใจในระดับการประสานงาน มีลักษณะทั้งต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง และไม่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรองผสมผสานกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาของการนำเอาแผนการไปปฏิบัติ หากแผนการและวิธีการที่วางเอาไว้ดี มีประสิทธิภาพ และเป็นที่เข้าใจของผู้ปฏิบัติงานอย่างแจ่มแจ้ง ผู้ทำการประสานงานอาจไม่ต้องการตัดสินใจในลักษณะของการใช้ความคิดไตร่ตรองเลย แต่โดยทั่วไป แผนการใดๆ มักจะต้องประสบอุปสรรคในการนำเอาไปปฏิบัติ บางประการผู้ทำการประสานงานจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการตัดสินใจทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าว

นอกจากนี้นักจิตวิทยา (ฮ้างโน พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา สรมณี, 2537, หน้า 230-234) ได้อธิบายพฤติกรรมของการตัดสินใจ โดยพิจารณาจากระบบของความสัมพันธ์ระหว่างการกระตุ้น และการตอบสนอง (Stimulus Theorists) ไว้ว่า พฤติกรรมในการตัดสินใจเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในเงื่อนไขใหม่ๆ และความต้องการที่จะตอบสนองได้ว่าเป็นลักษณะของ Reflex Arc หรือ การสะท้อนกลับหมด

นักทฤษฎีการรับรู้ (Cognitive Theorists) เสริมขึ้นไปอีกว่า มีตัวกลางในการผลักดันระหว่างการกระตุ้น และการตอบสนอง และตัวกลางดังกล่าวนี้เป็นเรื่องซับซ้อนไปกว่าการสะท้อนกลับหมดตามลักษณะของ Reflex Arc ตัวกลางดังกล่าวอาจเรียกได้ว่าเป็น “Image” หรือ มโนภาพ หรือจินตนาการ ซึ่งเกิดจากผลรวมของประสบการณ์ที่ผ่านมา ดังนั้น พฤติกรรมในการตัดสินใจของมนุษย์ จึงขึ้นอยู่กับตัวกระตุ้น อันได้แก่ ข่าวสารข้อมูล (Informations) โดยผ่านขบวนการรับรู้ ภายใตจินตนาการ หรือ มโนภาพของมนุษย์ก่อนที่จะถูกส่งกลับ เกิดเป็นพฤติกรรมเฉพาะขึ้นมา ขบวนการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อนไปกว่าการกระตุ้นและการตอบสนองในลักษณะของ Reflex Arc

“Image” หรือเรียกว่ามโนภาพ หรือจินตนาการ หมายถึงความรู้สึกต่อการที่จะแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกมา ซึ่งเป็นผลมาจากการรวบรวมความรู้จากประสบการณ์ และการเรียนรู้ของผู้ที่จะทำการตัดสินใจ รวมทั้งความรู้จากสภาพแวดล้อมของตัวเอง การเกิดมโนภาพจึงเป็นผลมาจากการรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งจากภายในตัวของผู้ตัดสินใจ และจากสภาพแวดล้อมภายนอก มโนภาพมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและยุทธวิธีในการดำเนินงานขององค์กร พฤติกรรมของบุคคลจะต้องถูกมโนภาพของเขาเหล่านั้นกลั่นกรองในขั้นสุดท้ายก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะใดๆ ออกมา นอกจากนั้นมโนภาพยังช่วยสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลในการที่จะแสดงพฤติกรรมใดๆ

การตัดสินใจของบุคคลในองค์กรจึงประกอบไปด้วย การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ซึ่งถือเป็นตัวกระตุ้น ทำให้บุคคลเกิดมโนภาพ และแสดงพฤติกรรมเฉพาะ (การตัดสินใจใดๆ) ออกมา ซึ่งการแสดงพฤติกรรมเฉพาะดังกล่าวจะสิ้นสุดลง เมื่อพฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายที่บุคคลนั้นๆ ต้องการ

ทฤษฎีการตัดสินใจ

Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) นักสังคมจิตวิทยาได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคล และตั้งเป็นทฤษฎีขึ้น เรียกว่า “ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม” Reeder อธิบายว่า เหตุในการตัดสินใจในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลนั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายๆ ประการ ซึ่งรวมเรียกว่า “กลุ่มเหตุของความเชื่อและไม่เชื่อ” หรือเหตุผลในการตัดสินใจ การตัดสินใจของบุคคลมิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงอย่างเดียว แต่จะมีกลุ่มของเหตุผล ซึ่งอาจจะเป็นเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ประกอบกัน ช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ และการตัดสินใจแต่ละครั้งอาจจะเปลี่ยนไปตามแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ กลุ่มของเหตุผลในการตัดสินใจ อาจมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ

1. ปัจจัยเชิงคุณค่า ประกอบด้วย เป้าประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย ความเชื่อ มาตรฐาน ค่านิยม นิสัย และขนบธรรมเนียมประเพณี
 2. ปัจจัยผลักดัน ประกอบด้วย ความคาดหวัง ข้อผูกมัด และแรงเสริม
 3. ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย โอกาส ความสามารถ และการสนับสนุน
- จากแนวความคิด ทฤษฎีของ Reeder ดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาได้ กล่าวคือ ในการตัดสินใจที่จะศึกษาต่อ นั้น นักศึกษาต้องคิดพิจารณาด้วยเหตุผลต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องเป็นอย่างดีกับแนวคิด ทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยดึงดูด เฉพาะที่สัมพันธ์กับการเลือกต่อครั้งนี้ ประกอบด้วยจุดประสงค์ หรือ จุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ นั้น จุดประสงค์ของนักศึกษา คือ เพื่อจะนำคุณวุฒิมาใช้สมัครงาน, ทำงานหาทุนทรัพย์ มาทดแทนรายได้ของบิดา-มารดา หรือผู้ประกอบการที่ประสบกับภาวะเศรษฐกิจ

2. ปัจจัยผลักดัน เฉพาะที่สัมพันธ์กับการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ความคาดหวัง เขามีความคาดหวังที่จะได้ศึกษาต่อ ซึ่งปัจจุบันนี้ รัฐบาลได้จัดตั้ง กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมีอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ทำให้นักเรียน นักศึกษามีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

2.2 แรงเสริม ในการเลือกศึกษาต่อนี้ แรงเสริม หมายถึง การสนับสนุนจากคนใกล้ชิด ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ เช่น บิดา-มารดา ญาติ พี่น้อง และเพื่อน

3. ปัจจัยสนับสนุน เฉพาะที่สัมพันธ์กับการศึกษาครั้งนี้ คือ โอกาสในการศึกษา นักศึกษามีโอกาสศึกษาต่อ เพราะรัฐบาลมีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ระยะคืนทุนนาน ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้มาก ประกอบกับ บิดา-มารดา ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน การเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่สามารถออกมาหางานทำได้ง่าย เช่น สายอาชีพต่างๆ ทำให้สามารถมีรายได้จุนเจือ และแบ่งเบาภาระผู้ประกอบการได้

วุฒิชัย จานง (อ้างใน นิคม สุวดี, 2541, หน้า 9-10) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจเป็น กระบวนการเลือก ในระหว่างทางเลือกต่างๆ และได้อธิบายขั้นตอนการตัดสินใจ ไว้ดังนี้

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) ขั้นตอนของการตัดสินใจนั้น เป็นเรื่องของ การสร้างความมั่นใจและแน่ใจโดยการค้นหา เป็นเรื่องของ การแยกแยะตัวปัญหาออกมาอย่าง แน่ชัด หรือตัวปัญหาอย่างแน่นอน นั่นคือ ขบวนการตัดสินใจและเริ่มต้นขั้นตอนแรก

2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการแยกแยะตัวปัญหานั้น (Information Search) คือ การเสาะแสวงหาสิ่งที่เป็นสาเหตุ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น ซึ่งอาจจะไม่ใช่สาเหตุโดยตรงก็ เป็นได้ ความสามารถที่จะหาข่าวสารข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด หรือข่าวสารที่สมบูรณ์ (Complete Information) นั้น อาจเป็นไปได้ แต่การเสาะหาตัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุด เท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้การเสาะหาข่าวสารควรจะเป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ข่าวสารที่หามา นั้น จำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องและจำเป็นกับตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (Relevant Necessary and Sufficient Information)

3. การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of Information) ในบรรดาข่าวสารที่แสวงหามา นั้น เราต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า มิได้หมายความว่าข่าวสารทุกชนิดที่หามา นั้นเกี่ยวข้องกับ ตัวปัญหา และมีคุณค่ากับตัวปัญหาอย่างแท้จริงเสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประมาณค่าว่า ข่าวสารนั้นถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอกับเวลา และสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่

ซึ่งจะมีการเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติม หลังจากประเมินข่าวสารแล้วไม่เพียงพอ หรือไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร ก็จำเป็นต้องตัดข่าวสารบางอย่างออกไป ถ้าเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ทำการแก้ไข หรือตัดสินใจนั้น

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternative) เป็นขั้นตอนสำคัญของการตัดสินใจ คือ การกำหนดทางเลือกที่สามารถครอบคลุมวิธีที่จะแก้ปัญหาได้มากที่สุด ถ้าเรามีข่าวสารสมบูรณ์สำหรับปัญหาแต่ละเรื่อง เราอาจกำหนดทางเลือกได้เหมาะสม และครอบคลุมอย่างแท้จริง ถ้าข่าวสารไม่สมบูรณ์ก็กำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหา

5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternative) เมื่อกำหนดทางเลือกแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป (Selection of a course of action) ขั้นนี้เองที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นการตัดสินใจแท้จริง การเลือกทางเลือกลักษณะนั้นเกิดจากผลของการตัดสินใจแต่ยังไม่สมบูรณ์

6. การปฏิบัติการตัดสินใจ (Implement of Decision) เป็นการปฏิบัติตามผลขึ้นขบวนการตัดสินใจ หรือทางเลือกการตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้น การประเมินผลของการตัดสินใจนี้เป็นการตรวจสอบว่า ผลของการตัดสินใจที่ปฏิบัติไปเหมาะสมกับการแก้ปัญหานั้นหรือไม่

ทฤษฎีอุปสงค์

Reeder (1973, อ้างถึง ภทรธิรา วารินทร์, 2539) ได้กล่าวถึงความหมายของอุปสงค์ (demand) ว่าหมายถึงจำนวนต่าง ๆ ของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ หมายถึงจำนวนต่าง ๆ ของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กัน ของสินค้าชนิดนั้นๆ หรือ ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่าง ๆ ของสินค้าและบริการอื่นที่เกี่ยวข้องในแง่ของการทดแทนหรือใช้ประกอบกัน และความต้องการซื้อ หมายถึง ความปรารถนาอยากจะซื้อ หรือความเต็มใจอยากจะซื้อ และความสามารถที่จะซื้อ หรืออำนาจซื้อ

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ หมายถึง ตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคปรารถนาจะซื้อ ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อปริมาณซื้อ มาก น้อย ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคแต่ละคน และกาลเวลา ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่

1. ราคาสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ โดยทั่วไป ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ จะขึ้นอยู่กับราคาของสินค้าและบริการนั้นๆ นั่นคือ ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นแพง หรือราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะต้องการซื้อน้อยลง ตรงกันข้าม ถ้าราคาสินค้านั้นต่ำลง ผู้บริโภคก็จะมีความต้องการซื้อมากขึ้น นั่นคือความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณซื้อ จะเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกัน

2. ระบายได้ของผู้บริโภค กรณีสินค้าปกติ ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อ และระบายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อผู้บริโภครายได้สูงขึ้นจะบริโภคสินค้านั้นๆ มากขึ้น และหากผู้บริโภครายได้ต่ำลง จะบริโภคสินค้านั้นๆ ลดลง และกรณีสินค้าเป็นสินค้าด้อยคุณภาพ เมื่อรายได้ของผู้บริโภคสูงขึ้น ผู้บริโภคจะหันไปบริโภคสินค้าชนิดอื่นที่มีคุณภาพที่ดีกว่า และหากผู้บริโภครายได้ต่ำลง ผู้บริโภคจะบริโภคสินค้าด้อยคุณภาพเพิ่มขึ้น

3. รสนิยมของผู้บริโภค ความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งเป็นความรู้สึกรสนิยมชมชอบขณะหนึ่ง จะทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าในชนิดนั้นๆ เพิ่มขึ้น บางทีก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น แบบเสื้อ แบบกระโปรง แต่บางทีก็อยู่ยาวนาน เช่น สิ่งก่อสร้าง บ้าน รถยนต์ ฯลฯ รสนิยมมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางภาวะเศรษฐกิจ นักธุรกิจยอมทุ่มเทเงินจำนวนมากในการโฆษณา เพื่อจะเปลี่ยนรสนิยมของผู้บริโภคให้หันมาบริโภคสินค้าของตน

4. ราคาสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่สินค้าชนิดนั้น เป็นสินค้าที่มีสินค้าอื่นทดแทนได้ เมื่อราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น เช่น เมื่อราคาเนื้อหมูสูงขึ้น ผู้บริโภคจะบริโภคเนื้อหมูน้อยลง และหันไปบริโภคเนื้อไก่ เนื้อวัว และอื่นๆ แทน กรณีที่สินค้าชนิดนั้นต้องใช้ร่วมกับสินค้าชนิดอื่นหรือประกอบกัน เมื่อราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลง และผู้บริโภคมักจะซื้อสินค้าใช้ร่วมกันน้อยลงด้วย เช่น น้ำตาลกับกาแฟ เมื่อราคากาแฟสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะมีความต้องการกาแฟลดลง ขณะเดียวกันก็มีความต้องการน้ำตาลน้อยลงด้วย

5. จำนวนผู้บริโภคในตลาด เมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นด้วย

6. ปัจจัยอื่นๆ เช่น ฤดูกาล การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้า การคาดคะเนเกี่ยวกับรายได้ เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคแห่งการค้าเสรี การศึกษาจัดว่าเป็นสินค้าด้านบริการซึ่งนับวันจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การแข่งขันทางธุรกิจการศึกษาทั้งในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ จึงมีการแข่งขันกันสูงขึ้นและยังมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ดังนั้นสถาบันการศึกษาทุกระดับรวมทั้งสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมและปรับกลยุทธ์ให้ทันต่อสภาพการณ์ดังกล่าว เพราะหากสถาบันการศึกษาใดไม่สามารถทนรับกับสภาพการณ์ในการแข่งขันได้ก็จำเป็นต้องปิดตัวลงปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาปิดตัวลง คือ สถาบันการศึกษาไม่สามารถจูงใจให้ลูกค้าหรือผู้เรียนเข้ามาซื้อบริการได้

บทสรุป

ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักการตลาดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านการศึกษาจากสถาบันการศึกษา

แห่งนั้น เพื่อที่ได้เป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อจูงใจลูกค้าหรือผู้เรียนและสามารถแข่งขันในธุรกิจการศึกษาได้อย่างเข้มแข็งและมีคุณภาพ

จากเนื้อหาที่กล่าวมาในข้างต้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเพื่อให้ทราบถึงสภาพของตลาดของธุรกิจการศึกษาในปัจจุบันและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและงานวิจัยที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภาดา อนิทรพิทักษ์(2540) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ สถานที่กว้างขวางใหญ่โต ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล น้อยที่สุด คือ อาจารย์ผู้สอนไปเป็นอาจารย์พิเศษของภาครัฐหรือเอกชน หลักสูตรการศึกษาที่ต้องการเลือกศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ส่วนใหญ่ คือ หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์

ดวงพร หุตะภูทะและ คณะ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง พบว่า เหตุผลที่เลือกเข้าศึกษาต่อ คือ ต้องการทำงานเกี่ยวกับวิชาทางด้านศิลปะ มีสาขาวิชาที่ตรงกับความรู้ความสามารถ และเป็นสถาบันการศึกษาที่มีสาขาวิชาที่น่าสนใจ สำหรับความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับดี และมีเหตุผลเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียง 3 อันดับแรก คือ 1) เป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงทางด้านศิลปะมานาน 2) คณาจารย์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปะ 3) เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป

ยุพดี สันติวุฒน์ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาของนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า

ปัจจัยด้านบุคคลคือ อาจารย์ผู้สอนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพคือ การมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านสถานที่คือ สถานที่เรียนสะดวกต่อการคมนาคม ปัจจัยด้านกระบวนการคือ ขั้นตอนการรับสมัครไม่ยุ่งยาก ขั้นตอนและเกณฑ์ในการ

คัดเลือก เกณฑ์การเรียนเพื่อจบหลักสูตร ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์คือ เนื้อหาของหลักสูตรปัจจัยด้านราคา คือ การคิดค่าธรรมเนียม ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การประชาสัมพันธ์

พริภาว พุแค (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้มีการให้ความสำคัญกับปัจจัยด้าน คณะอาจารย์และบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์คือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ปัจจัยทางด้านราคา คือ ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ปัจจัยทางด้านสถานที่ให้บริการ คือ มีสถานที่ใกล้ที่พักและมีการเดินทางสะดวก ปัจจัยทางด้านส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ คือ กองทุนกู้ยืมจากรัฐ มีทุนจากความสามารถพิเศษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีการผ่อนผันในการชำระเงินค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการต่าง ๆ มหาวิทยาลัยมีระยะเวลาเหมาะสมในการชำระเงินค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการต่าง ๆ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี สรุปผลจากการวิเคราะห์ว่า สาขาที่สำเร็จการศึกษา ผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี คณะที่ศึกษาอยู่ สถานที่ตั้งของสถาบันที่สำเร็จการศึกษา พักอาศัยอยู่ในจังหวัด ระดับการศึกษาผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นเพศ ที่จะไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอจะสรุปได้ดังนี้ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ทั้งของภาครัฐและเอกชน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คือ ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยทางด้านสถานะเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยความชอบส่วนตัวของนักศึกษา อยู่ในระดับสูง ดังนั้น การศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ของนักศึกษานั้นเพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการบริหารงานและการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

ผู้ปกครอง และตลาดแรงงาน และการแข่งขันด้านธุรกิจการศึกษาในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค
และระดับประเทศต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาสามารถกำหนดแนวคิดในการศึกษาได้ ดังแสดงในรูป

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. ปัจจัยภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ และปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
3. ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจเลือก ได้แก่ ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนามีวิธีดำเนินการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

สถานที่ดำเนินการวิจัย

คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 3 คณะ

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มี 4 คณะวิชา ดังนี้ คณะบริหารธุรกิจและศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร แต่เนื่องจากเขตพื้นที่ภาคพายัพไม่มีนักศึกษาในสังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียง 3 คณะเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 3 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 343 คน

การคั่นหาขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของ TARO YAMANE ซึ่งกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มได้ร้อยละ 5

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่ม

ผลการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{2,435}{1 + 2,435 (0.05)^2}$$

$$n = \frac{2,435}{1 + 2,435 (0.0025)}$$

$$n = \frac{2,435}{1 + 6.09}$$

$$n = \frac{2,435}{7.09}$$

$$n = 343.44 \text{ หรือ } 343$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 343 คน โดยความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ในการเลือกตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5 หรือ 0.05 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม โดยจะทำการแจกแบบสอบถาม คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผลการค้นหาค่าขนาดตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมดังปรากฏในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการหากลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร	จำนวนประชากร	อัตราร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	770	31.62	108
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,225	50.31	173
คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์	440	18.07	62
รวม	2,435	100	343

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิลำเนาเดิม อาชีพบิดามารดา รายได้ครอบครัว คณะวิชา

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านราคาค่าบำรุงการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง

โดยมีการแบ่งระดับคะแนนของแบบสอบถามดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติจากแผนกทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ข้อมูลจากเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการศึกษา

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิดังต่อไปนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติจากแผนกทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ข้อมูลจากเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงและจัดหมวดหมู่แล้วนำไปวิเคราะห์คำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยซึ่งสถิติ (SPSS) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการอภิปรายในการลำดับขั้นของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) ค่าพิสัย (range) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อทำการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
3. คำนำนักคะแนนเฉลี่ย (Weighted mean score : WMS) เพื่อนำคะแนนในแต่ละด้านมาคิดคำนวณหาคำนำนักคะแนนเฉลี่ย โดยใช้ระบบการให้คะแนน (scoring system) โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลระบุ 5 คำตอบ คือ มากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน
4. การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของนักศึกษาซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ซึ่งผลการวิจัยผู้วิจัยนำเสนอออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิลำเนาเดิม อาชีพ บิดามารดา รายได้ครอบครัว คณะวิชา

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับ ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานะเศรษฐกิจ ด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับ ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา ราคาค่าบำรุงการศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา การส่งเสริมการตลาด บุคลากร กระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ส่วนที่ 5 ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบเมื่อจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	208	60.6
หญิง	135	39.4
อายุ		
18	72	21
19	39	11.4
20	81	23.6
21	91	26.5
22	45	13.1
23	9	2.6
24	2	0.6
25	4	1.2
คณะวิชา		
คณะวิศวกรรมศาสตร์	173	50.31
คณะบริหารธุรกิจและ ศิลปศาสตร์	108	31.62
คณะศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรมศาสตร์	62	18.07

จากตารางแสดงให้เห็นว่า

ด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.6 และเพศหญิงร้อยละ 39.4 ตามลำดับ

ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อายุ 21 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมา คืออายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ อายุ 18 ปี 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 21, 11.4 ตามลำดับ ส่วนน้อยที่สุดคือ อายุ 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.6

ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 31.2 และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.0

ด้านสถาบันการศึกษาเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.3 และสถาบันการศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ด้านภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ ยกเว้นจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาคือ อำเภออื่นๆ ยกเว้นอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 38.5 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 12

ด้านอาชีพบิดามารดาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 28.9 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 24.5 นักธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.0 อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 4.1 และน้อยที่สุด คือ พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า รายได้ระหว่าง 10,000 - 25,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมา คือ รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 รายได้ 25,001 - 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.1 และน้อยที่สุด คือ รายได้ มากกว่า 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.5

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตาราง 3 ปัจจัยภายนอกสถาบัน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD.	ระดับที่มี ผลต่อการตัดสินใจ เลือก
ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของครอบครัว	3.53	1.05	มาก
ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.65	0.93	มาก
ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้	4.15	0.88	มาก
ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ	3.53	0.99	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.72	.96	มาก

ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า มากที่สุด อยู่ในระดับ 4.15 รองลงมา ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อยู่ในระดับ 3.65 ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของครอบครัวและปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ น้อยที่สุด อยู่ในระดับ 3.53

เฉลี่ยรวมปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา

ตาราง 4 ปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD.	ระดับที่มี ผลต่อการตัดสินใจ เลือก
ด้านสถาบันการศึกษา			
มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.01	0.73	มาก
มหาวิทยาลัยได้รับการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ	3.97	0.73	มาก
ตัวนักศึกษามีความเป็นเลิศและทักษะตามสาขาวิชาชีพ	3.79	0.82	มาก
นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย	4.01	0.86	มาก
คณะวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	3.96	0.84	มาก
หลักสูตร คณะวิชา ที่เปิดการเรียนการสอน	3.98	0.82	มาก
ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา			
ค่าธรรมเนียมการศึกษาถูกกว่าที่อื่น	3.71	0.87	มาก
มีกองทุนให้กู้ยืม	3.82	1.00	มาก
ผู้ปกครองเบิกค่าเล่าเรียนได้	3.33	1.30	ปานกลาง
ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน			
สภาพแวดล้อมของสถาบัน ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่	3.58	0.94	มาก
มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และสื่อทางการเรียน การสอน เพียงพอ พร้อม และทันสมัย	3.98	0.88	มาก
ห้องเรียนเพียงพอและมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ ทันสมัย	3.64	1.04	มาก
ห้องเรียนสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการติดตั้ง เครื่องปรับอากาศ	3.51	1.11	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD.	ระดับที่มี ผลต่อการ ตัดสินใจเลือก
ด้านส่งเสริมการตลาด			
มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์	3.48	0.80	ปานกลาง
มีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน	3.18	0.84	ปานกลาง
มีการประชาสัมพันธ์สถาบัน ทางหนังสือพิมพ์	3.16	0.84	ปานกลาง
การแนะนำของครูจากสถาบันเดิม	3.32	0.95	ปานกลาง
บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน ของนักศึกษา	3.61	0.93	มาก
แนะนำ			
มีการแนะนำจากสถาบัน	3.34	1.03	ปานกลาง
มีเพื่อนหรือญาติศึกษาอยู่ก่อนหน้าแล้ว	3.45	1.04	มาก
ด้านบุคลากร			
ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม	3.29	1.00	ปานกลาง
ครูผู้สอนมีคุณภาพประสิทธิภาพในการทำงานและ	3.85	0.85	มาก
การสอน			
ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ในวิชาที่สอนเป็น	3.95	0.88	มาก
อย่างดี			
มีเจ้าหน้าที่ในการ ให้บริการข้อมูลต่าง ๆ อย่าง	3.57	0.98	มาก
พอเพียงและรวดเร็ว			
ด้านกระบวนการเรียนการสอน			
มีการจัดหลักสูตร ได้ตรงกับความต้องการของ	3.94	0.86	มาก
ตลาดแรงงาน			
มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้นักศึกษา	3.81	0.82	มาก
ทราบอย่างชัดเจน			
มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีกิจกรรม	3.65	0.80	มาก
เสริมชั้นกีฬา			
มหาวิทยาลัยมีระบบการติดตาม แจ้งความประพฤติ	3.34	1.01	ปานกลาง
ให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และดูแลเอาใจใส่นักศึกษา			
เป็นอย่างดี			

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD.	ระดับที่มี ผลต่อการ ตัดสินใจเลือก
มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและ การปฏิบัติตนในกรอบที่ติงามของสังคม	3.60	0.93	มาก
ด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง			
ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก	3.50	2.62	ปานกลาง
สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า	3.47	0.93	มาก
มีรถประจำทางผ่าน / เดินทางไปมาสะดวก	3.49	1.01	ปานกลาง
มีที่จอดรถกว้างขวาง	3.23	1.25	มาก

ปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษา พบว่า นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ง่ายสูงสุด อยู่ที่ระดับ 4.01 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม อยู่ที่ระดับ 4.01 หลักสูตร คณะวิชา ที่เปิดการเรียนการสอน อยู่ที่ระดับ 3.98 มหาวิทยาลัยได้รับการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ อยู่ที่ระดับ 3.97 และน้อยที่สุดคือ คณะวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ที่ระดับ 3.96 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษาอยู่ที่ระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา พบว่า มีกองทุนให้กู้ยืม สูงที่สุด อยู่ที่ระดับ 3.82 รองลงมา คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษาถูกกว่าที่อื่น อยู่ที่ระดับ 3.71 และผู้ปกครองเบิกค่าเล่าเรียนได้ อยู่ที่ระดับ 3.33 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาอยู่ที่ระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และสื่อทางการเรียนการสอน เพียงพอ พร้อม และทันสมัย สูงที่สุด อยู่ที่ระดับ 3.98 รองลงมา คือ ห้องเรียนเพียงพอและมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย อยู่ที่ระดับ 3.64 สภาพแวดล้อมของสถาบัน ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ อยู่ที่ระดับ 3.58 และน้อยที่สุด คือ ห้องเรียนสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ อยู่ที่ระดับ 3.51 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ที่ระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน ของ นักศึกษาแนะนำ สูงที่สุด อยู่ในระดับ 3.61 รองลงมา คือ มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ อยู่ในระดับ 3.48 มีเพื่อนหรือญาติศึกษาอยู่ก่อนหน้าแล้ว อยู่ในระดับ 3.45 การแนะนำ ของครูจากสถาบันเดิม อยู่ในระดับ 3.32 มีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน อยู่ในระดับ 3.18 และน้อยที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์สถาบัน ทางหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับ 3.16 เฉลี่ยรวม ปัจจัยภายในด้านส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับ 3 คือ ปานกลาง

ปัจจัยภายในด้านบุคลากร พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี สูงที่สุดอยู่ระดับ 3.95 รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีคุณภาพประสิทธิภาพในการทำงานและการ สอน อยู่ในระดับ 3.85 มีเจ้าหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลต่าง ๆ อย่างพอเพียงและรวดเร็ว อยู่ที ระดับ 3.57 และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม อยู่ในระดับ 3.29 เฉลี่ยรวม ปัจจัยภายในด้านบุคลากร อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า มีการจัดหลักสูตรได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สูงที่สุด อยู่ระดับ 3.94 มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้ นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน อยู่ระดับ 3.81 มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีกิจกรรม เสริมเช่น กีฬา อยู่ระดับ 3.65 มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและการปฏิบัติ ตนในกรอบที่ดีงามของสังคม อยู่ระดับ 3.60 และน้อยที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมีระบบการ ติดตาม แจ้งความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี อยู่ ระดับ 3.34 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง พบว่า ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก สูง ที่สุด อยู่ระดับ 3.50 รองลงมา คือ มีรถประจำทางผ่าน / เดินทางไปมาสะดวก อยู่ระดับ 3.49 สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า อยู่ระดับ 3.47 และน้อยที่สุด คือ มีที่จอดรถ กว้างขวาง อยู่ระดับ 3.23 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง อยู่ระดับ 3 คือ ปานกลาง

ตาราง 5 สรุปปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ปัจจัย	$\bar{X}$	SD.	ระดับที่มี ผลต่อการตัดสินใจ เลือก
ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา	3.95	0.80	มาก
ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา	3.62	1.06	มาก
ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.68	0.99	มาก
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	3.36	0.92	ปานกลาง
ปัจจัยด้านบุคลากร	3.67	0.93	มาก
ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน	3.67	0.93	มาก
ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง	3.42	1.45	ปานกลาง
รวม	3.62	1.01	มาก

ปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พบว่า ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา สูงที่สุด อยู่ในระดับ 3.95 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับ 3.68 ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับ 3.67 ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา อยู่ในระดับ 3.62 และน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง อยู่ในระดับ 3.42

เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา
ต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษา

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	1	2	3	4
	สถานะเศรษฐกิจ	ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้	ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ
มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	.337**	.302**	.417**	.140**
	.000	.000	.000	.000
มหาวิทยาลัยได้รับการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	.426**	.269**	.289**	.278**
	.000	.000	.000	.000
ตัวนักศึกษามีความเป็นเลิศและทักษะตามสาขาวิชาชีพ	.492**	.237**	.316**	.291**
	.000	.000	.000	.000
นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย	.468**	.233**	.448**	.217**
	.000	.000	.000	.000
คณะวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	.411**	.330**	.425**	.252**
	.000	.000	.000	.000
หลักสูตร คณะวิชา ที่เปิดการเรียนการสอน	.489**	.318**	.426**	.310**
	.000	.000	.000	.000

**แตกต่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยภายนอกซึ่งประกอบด้วย สภาพเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐมีความสัมพันธ์กับปัจจัยภายในด้าน สถาบันการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม มหาวิทยาลัยได้รับการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ นักศึกษามีความเป็นเลิศและทักษะตามสาขาวิชาชีพ นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย คณะวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตร คณะวิชาที่เปิดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายใน \ ปัจจัยภายนอก	1	2	3	4
	สถานะเศรษฐกิจ	ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ความแตกต่างในการประกอบอาชีพและรายได้	ค่านิยมที่ส่งผลกระทบต่อเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ
ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา				
ค่าธรรมเนียมการศึกษาถูกกว่าที่อื่น	.361**	.242**	.232**	.388**
	.000	.000	.000	.000
มีกองทุนให้กู้ยืม	.390**	.239**	.231**	.322**
	.000	.000	.000	.000
ผู้ปกครองเบิกค่าเล่าเรียนได้	.174**	.167**	.194**	.254**
	.000	.000	.000	.000
ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียน				
การสอน				
สภาพแวดล้อมของสถาบัน ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่	.400**	.294**	.135**	.230**
	.000	.000	.000	.000
มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และสื่อทางการเรียน	.373**	.278**	.260**	.191**
การสอน เพียบพร้อม พร้อม และทันสมัย	.000	.000	.000	.000
ห้องเรียนเพียบพร้อมและมีห้องปฏิบัติการ	.343**	.317**	.195**	.174**
คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย	.000	.000	.000	.000
ห้องเรียนสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการ	.471**	.335**	.280**	.175**
ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ	.000	.000	.000	.000
ด้านส่งเสริมการตลาด				
มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์	.395**	.246**	.101	.286**
	.000	.000	.000	.000
มีป้ายคิเคอาที่โฆษณาตามสี่แยก ถนน	.416**	.282**	.025	.405**
	.000	.000	.000	.000
มีการประชาสัมพันธ์สถาบัน ทางหนังสือพิมพ์	.384**	.219**	.117**	.392**
	.000	.000	.000	.000
การแนะนำของครูจากสถาบันเดิม	.410**	.322**	.144**	.282**
	.000	.000	.000	.000
บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน ของนักศึกษา	.413**	.234**	.207**	.392**
แนะนำ	.000	.000	.000	.000
มีการแนะนำจากสถาบัน	.294**	.251**	.067	.231**
	.000	.000	.000	.000
มีเพื่อนหรือญาติศึกษาอยู่ก่อนหน้าแล้ว	.348**	.196**	.194**	.340**
	.000	.000	.000	.000

**แตกต่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน	1	2	3	4
	สถานะเศรษฐกิจ	ความเจริญก้าวหน้าทาง ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ และรายได้	ค่านิยมที่ส่งบุตร หลานเรียนต่อใน มหาวิทยาลัยของรัฐ
ด้านบุคลากร				
ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม	.254**	.167**	-.046	.303**
	.000	.000	.000	.000
ครูผู้สอนมีคุณภาพประสิทธิภาพในการทำงานและการสอน	.355**	.236**	.338**	.175**
	.000	.000	.000	.000
ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	.442**	.243**	.361**	.261**
	.000	.000	.000	.000
มีเจ้าหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลต่างๆ อย่างพอเพียงและรวดเร็ว	.466**	.432**	.225**	.248**
	.000	.000	.000	.000
ด้านกระบวนการเรียนการสอน				
มีการจัดหลักสูตรได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	.494**	.348**	.467**	.278**
	.000	.000	.000	.000
มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน	.383**	.313**	.414**	.201**
	.000	.000	.000	.000
มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีกิจกรรมเสริมชั้นกึ่ง	.400**	.301**	.377**	.346**
	.000	.000	.000	.000
มหาวิทยาลัยมีระบบการติดตาม แจ้งความประพฤติให้	.380**	.482**	.246**	.382**
ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี	.000	.000	.000	.000
มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและ	.348**	.310**	.333**	.191**
การปฏิบัติตนในกรอบที่ติงามของสังคม	.000	.000	.000	.000
ด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง				
ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก	.067	.012	.043	.047
	.000	.000	.000	.000
สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า	.271**	.126**	.176**	.318**
	.000	.000	.000	.000
มีรถประจำทางผ่าน / เดินทางไปมาสะดวก	.314**	.277**	.294**	.227**
	.000	.000	.000	.000
มีที่จอดรถกว้างขวาง	.449**	.288**	.271**	.200**
	.000	.000	.000	.000

**แตกต่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในดังนี้

ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยสถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการศึกษาถูกกว่าที่อื่น มีกองทุนให้กู้ยืม ผู้ปกครองเบิกค่าเล่าเรียนได้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01

ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยสถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถาบัน รั้วรั้น สวยงาม น่าอยู่ มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และสื่อทางการเรียนการสอน เพียงพอพร้อมและทันสมัย ห้องเรียนเพียงพอและมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ห้องเรียนสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01

ด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกประกอบด้วย สถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้านส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วย มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ มีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน มีการประชาสัมพันธ์สถาบัน ทางหนังสือพิมพ์ การแนะนำของครูจากสถาบันเดิม บิดา มารดา ญาติพี่น้องและเพื่อน ของนักศึกษาแนะนำ มีการแนะนำจากสถาบัน มีเพื่อนหรือญาติศึกษาอยู่ก่อนแล้ว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01 ยกเว้นปัจจัยภายนอก ด้าน ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ กับ ปัจจัยภายใน 3 ด้าน ได้แก่ การมีโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ การมีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน และมีการแนะนำจากสถาบัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01

ด้านบุคลากร พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกประกอบด้วย สถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม ครูผู้สอนมีคุณภาพประสบการณ์ในการทำงานและการสอน

ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลต่าง ๆ อย่างพอเพียงและรวดเร็ว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ยกเว้นปัจจัยภายนอก ในด้าน ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ กับปัจจัยภายใน ด้าน ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกัน

ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้าน กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย มีการจัดหลักสูตรได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีกิจกรรมเสริมเช่น กีฬา มหาวิทยาลัยมีระบบการติดตาม แจ้งความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอและดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและการปฏิบัติตนในกรอบที่ดีงามของสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐกับปัจจัยภายในด้าน ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน/ศูนย์การค้า มีรถประจำทางผ่าน/เดินทางไปมาสะดวก มีที่จอดรถกว้างขวาง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ยกเว้นปัจจัยภายนอกประกอบด้วย สถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ กับปัจจัยภายในด้านที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01

ส่วนที่ 5 ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา

ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบว่าปัจจัยดังต่อไปนี้ ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยสนับสนุน ในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทั้งนี้ในแต่ละปัจจัย ประกอบด้วย

ปัจจัยดึงดูด ที่นำมาทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ จุดประสงค์เกี่ยวกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้

ปัจจัยผลักดัน ที่นำมาทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของครอบครัวและแรงเสริมจากคนใกล้ชิด

ปัจจัยสนับสนุน ที่นำมาทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การมีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จากปัจจัยดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมาทดสอบกับข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธี แอลเอสดี (Least Significant Difference: LSD) โดยสามารถแบ่งเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้

ตาราง 8 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามเพศ

	ลักษณะส่วนบุคคล (เพศ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	ชาย	4.09	0.94	2.94	0.08
	หญิง	4.25	0.79		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านเพศ

H_0 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.08 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามอายุ

	ลักษณะส่วนบุคคล (อายุ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	18	3.95	0.84	9.13	0.00**
	19	4.02	0.95		
	20	4.41	0.74		
	21	4.37	0.83		
	22	3.86	0.84		
	23	3.55	0.52		
	24	1.00	0.00		
	25	5.00	0.00		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอายุ

H_0 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ขอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า ช่วงอายุ 25 ปีมีปัจจัยดึงดูดมากกว่าทุกช่วงอายุ ตามลำดับ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.58 และ 4.0 ตามลำดับ

ตาราง 10 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม

	ลักษณะส่วนบุคคล (สถาบันการศึกษาเดิม)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	ภาครัฐ	4.14	0.92	0.12	0.72
	ภาคเอกชน	4.19	0.69		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านสถาบันการศึกษาเดิม

H_0 : สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.72 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

	ลักษณะส่วนบุคคล (ภูมิลำเนาเดิม)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	3.68	1.01	4.94	0.02**
	อำเภออื่น ๆ ยกเว้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	4.18	0.89		
	จังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ	4.26	0.78		
	ยกเว้น จังหวัดเชียงใหม่	4.07	1.18		
	ภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคเหนือ				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านภูมิลำเนาเดิม

H_0 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนาเดิมมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน และเมื่อทำเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า จังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือยกเว้น จังหวัดเชียงใหม่มีปัจจัยดึงดูดมากกว่าอำเภออื่น ๆ ยกเว้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคเหนือ และอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ตามลำดับ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.08 และ 0.58 ตามลำดับ

ตาราง 12 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามอาชีพปิตามารดา

	ลักษณะส่วนบุคคล (อาชีพปิตามารดา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.45	0.81	4.94	0.00**
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	5.00	0.00		
	นักธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว	3.78	1.03		
	รับจ้าง	4.10	0.87		
	เกษตรกร	4.12	0.86		
	อื่นๆ	3.85	0.66		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอาชีพปิตามารดา

H_0 : อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพปิตามารดามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า พนักงาน/ลูกจ้างเอกชนมีปัจจัยดึงดูดมากกว่าอาชีพอื่น ๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.54 และ 1.22 ตามลำดับ

ตาราง 13 การทดสอบปัจจัยค้ำจุนตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

	ลักษณะส่วนบุคคล (รายได้รวมของครอบครัว ต่อเดือนโดยเฉลี่ย)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยค้ำจุน	น้อยกว่า 10,000 บาท	4.00	0.94	4.95	0.02**
	10,000-25,000 บาท	4.33	0.73		
	25,001-35,000 บาท	4.33	0.82		
	มากกว่า 35,000 บาท ขึ้นไป	3.90	1.06		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

H_0 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยค้ำจุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยค้ำจุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยค้ำจุนที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า รายได้ระหว่าง 10,000-25,000 บาทมีปัจจัยค้ำจุนมากกว่ารายได้ระหว่าง 25,001-35,000 บาท รายได้น้อยกว่า 10,000 บาทและรายได้มากกว่า 35,000 บาท ขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.00 และ 0.43 ตามลำดับ

ตาราง 14 การทดสอบปัจจัยดึงดูดจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

	ลักษณะส่วนบุคคล (คณะวิชา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยดึงดูด	คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.24	0.88	6.30	0.00**
	คณะบริหารธุรกิจและ ศิลปศาสตร์	4.28	0.77		
	คณะศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรมศาสตร์	3.90	0.94		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

H_0 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์มีปัจจัยดึงดูดมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.04 และ 0.43 ตามลำดับ

ตาราง 15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานปัจจัยดึงดูดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	ผลการทดสอบ
ด้านเพศ	
เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอายุ	
อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านสถาบันการศึกษาเดิม	
สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านภูมิลำเนาเดิม	
ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอาชีพของบิดามารดา	
อาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	
คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยดึงดูดที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยลักษณะเฉพาะบุคคลในด้านต่าง ๆ พบเพียงด้านเพศและด้านสถาบันการศึกษาเดิมเท่านั้นที่ไม่มีความเชื่อมโยงและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายถึง ปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศและด้านสถาบันการศึกษาเดิม สำหรับด้านอายุ ภูมิลำเนาเดิม อาชีพของบิดามารดา รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับสมมติฐาน หมายถึง ปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ภูมิลำเนาเดิม อาชีพของบิดามารดา รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ตาราง 16 การทดสอบปัจจัยผลึกคั่นจำแนกตามเพศ

	ลักษณะส่วนบุคคล (เพศ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลึกคั่น	ชาย	3.44	1.10	3.81	0.05
	หญิง	3.67	0.96		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านเพศ

H_0 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยผลึกคั่นที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยผลึกคั่นที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.05 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.05 นั่นคือ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยคั่นคุดที่แตกต่างกัน และเมื่อทำเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า มีผลต่างค่าเฉลี่ยที่ 0.23

ตาราง 17 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามอายุ

	ลักษณะส่วนบุคคล (อายุ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	18	3.50	0.94	3.53	0.00**
	19	3.48	0.82		
	20	3.67	0.89		
	21	3.70	1.13		
	22	3.11	1.38		
	23	3.55	0.52		
	24	1.00	0.00		
	25	4.00	0.00		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอายุ

H_0 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า ช่วงอายุ 25 ปีมีปัจจัยผลักดันมากกว่าทุกช่วงอายุ ตามลำดับ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.29 และ 3.00 ตามลำดับ

ตาราง 18 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม

ลักษณะส่วนบุคคล (สถาบันการศึกษาเดิม)		ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	ภาครัฐ	3.54	1.08	0.08	0.77
	ภาคเอกชน	3.50	0.89		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านสถาบันการศึกษาเดิม

H_0 : สถาบันการศึกษาเดิมแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถาบันการศึกษาเดิมแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิมมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.77 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า สถาบันการศึกษาเดิมแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

	ลักษณะส่วนบุคคล (ภูมิลำเนาเดิม)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	3.36	1.31	6.33	0.00**
	อำเภออื่น ๆ ยกเว้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	3.63	1.07		
	จังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ	3.59	0.88		
	ยกเว้น จังหวัดเชียงใหม่	2.38	1.19		
	ภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคเหนือ				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านภูมิลำเนาเดิม

H_0 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนาเดิมมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า อำเภออื่น ๆ ยกเว้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีปัจจัยผลักดันมากกว่าภูมิลำเนาเดิมอื่น ๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.04 และ 1.20 ตามลำดับ

ตาราง 20 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามอาชีพปิตามารดา

	ลักษณะส่วนบุคคล (อาชีพปิตามารดา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.46	0.91	3.51	0.00**
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	5.00	0.00		
	นักธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว	3.36	0.85		
	รับจ้าง	3.65	1.23		
	เกษตรกร	3.56	0.93		
	อื่นๆ	2.92	1.43		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอาชีพปิตามารดา

H_0 : อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพปิตามารดามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อาชีพปิตามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า อาชีพปิตามารดาที่เป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชนมีปัจจัยผลักดันมากกว่าอาชีพปิตามารดาอื่นๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 1.43 และ 2.07 ตามลำดับ

ตาราง 21 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

	ลักษณะส่วนบุคคล (รายได้รวมของครอบครัว ต่อเดือนโดยเฉลี่ย)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	น้อยกว่า 10,000 บาท	3.52	1.13	0.37	0.77
	10,000-25,000 บาท	3.60	1.03		
	25,001-35,000 บาท	3.48	0.75		
	มากกว่า 35,000 บาท ขึ้นไป	3.48	1.13		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

H_0 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.77 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 การทดสอบปัจจัยผลักดันจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

	ลักษณะส่วนบุคคล (คณะวิชา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยผลักดัน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.52	1.13	0.48	0.61
	คณะบริหารธุรกิจและ ศิลปศาสตร์	3.61	0.97		
	คณะศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรมศาสตร์	3.54	0.96		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

H_0 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.61 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันแตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานปัจจัยผลักดันมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	ผลการทดสอบ
ด้านเพศ	
เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอายุ	
อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านสถาบันการศึกษาเดิม	
สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านภูมิลำเนาเดิม	
ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอาชีพของบิดามารดา	
อาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	
คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยผลักดันที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยลักษณะเฉพาะบุคคลในด้านต่าง ๆ ด้านเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม และอาชีพของบิดามารดามีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายถึง ปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้าน อายุ ภูมิลำเนาเดิม และอาชีพของบิดามารดา สำหรับด้านสถาบันการศึกษาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันไม่มีความเชื่อมโยงและไม่สอดคล้องกับปัจจัยผลักดัน หมายถึง ปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ สถาบันการศึกษาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

ตาราง 24 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามเพศ

ลักษณะส่วนบุคคล (เพศ)		ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	ชาย	3.80	0.98	0.10	0.74
	หญิง	3.84	1.11		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านเพศ

H_0 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.74 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า เพศชายและเพศหญิง มีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามอายุ

	ลักษณะส่วนบุคคล (อายุ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	18	3.76	0.84	2.09	0.04**
	19	3.76	1.03		
	20	3.69	1.06		
	21	4.07	1.04		
	22	3.55	0.96		
	23	4.11	1.05		
	24	5.00	0.00		
	25	4.00	0.00		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอายุ

H_0 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.04 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ขอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า อายุ 24 ปีมีปัจจัยสนับสนุนมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.92 และ 1.30 ตามลำดับ

ตาราง 26 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามสถาบันการศึกษาเดิม

ลักษณะส่วนบุคคล (สถาบันการศึกษาเดิม)		ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	ภาครัฐ	3.84	1.02	1.04	0.30
	ภาคเอกชน	3.69	0.91		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านสถาบันการศึกษาเดิม

H_0 : สถาบันการศึกษาเดิมมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถาบันการศึกษาเดิมมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิมมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.30 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า สถาบันการศึกษาเดิมมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามภูมิลำเนาเดิม

	ลักษณะส่วนบุคคล (ภูมิลำเนาเดิม)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	3.63	0.85	0.88	0.44
	อำเภออื่น ๆ ยกเว้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	3.89	0.87		
	จังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ	3.82	1.13		
	ยกเว้น จังหวัดเชียงใหม่				
	ภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคเหนือ	3.61	0.96		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านภูมิลำเนาเดิม

H_0 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนาเดิมมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.44 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามอาชีพบิดามารดา

	ลักษณะส่วนบุคคล (อาชีพบิดามารดา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.42	1.06	5.26	0.00**
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	5.00	0.00		
	นักธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว	3.75	0.88		
	รับจ้าง	4.02	0.86		
	เกษตรกร	3.89	1.04		
	อื่นๆ	4.00	1.03		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านอาชีพบิดามารดา

H_0 : อาชีพบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพบิดามารดามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 หมายความว่า อาชีพบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า อาชีพของบิดามารดาที่เป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชนมีปัจจัยสนับสนุนมากกว่าอาชีพอื่นๆ โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.98 และ 1.10 ตามลำดับ

ตาราง 29 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

	ลักษณะส่วนบุคคล (รายได้รวมของครอบครัว ต่อเดือนโดยเฉลี่ย)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	น้อยกว่า 10,000 บาท	3.88	0.98	1.37	0.15
	10,000-25,000 บาท	3.81	1.04		
	25,001-35,000 บาท	3.53	1.03		
	มากกว่า 35,000 บาท ขึ้นไป	3.97	0.88		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

H_0 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.15 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 การทดสอบปัจจัยสนับสนุนจำแนกตามคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

	ลักษณะส่วนบุคคล (คณะวิชา)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig.
ปัจจัยสนับสนุน	คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.76	1.00	0.60	0.54
	คณะบริหารธุรกิจและ ศิลปศาสตร์	3.88	1.07		
	คณะศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรมศาสตร์	3.87	0.87		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\alpha = 0.05$)

ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

H_0 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน

จากผลการทดสอบพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.54 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก H_0 หมายความว่า คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานปัจจัยสนับสนุนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	ผลการทดสอบ
ด้านเพศ	
เพศชายและเพศหญิงมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอายุ	
อายุที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนแตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านสถาบันการศึกษาเดิม	
สถาบันการศึกษาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านภูมิลำเนาเดิม	
ภูมิลำเนาเดิมที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านอาชีพของบิดามารดา	
อาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย	
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ด้านคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน	
คณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยลักษณะเฉพาะบุคคลในด้านต่าง ๆ พบเพียงด้านอายุและด้านอาชีพของบิดามารดาเท่านั้นที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุและด้านอาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน สำหรับด้านเพศ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิลำเนาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันไม่มีความเชื่อมโยงและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิลำเนาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษา การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ของ 3 คณะประกอบด้วย คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 343 คน จากประชากรทั้งหมด 2,435 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล นำผลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต น้ำหนักคะแนนเฉลี่ยและการทดสอบไคสแควร์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ศึกษาปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เพื่อนำมาสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่อไป

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษานี้ได้ผลสรุปออกเป็น 4 ประเด็น ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี สถาบันการศึกษาเดิมส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาล รองลงมาเป็นสถาบันการศึกษาของเอกชน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัด

เชียงใหม่เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ อาชีพของบิดามารดาส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้าง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน อยู่ระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท

ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สำรวจและวิเคราะห์จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ปรากฏว่า ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ สูงที่สุด อยู่ในระดับ 4.15 ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อยู่ในระดับ 3.65 ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของครอบครัวและปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ น้อยที่สุด อยู่ในระดับ 3.53 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สำรวจและวิเคราะห์จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ปรากฏว่า ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา สูงที่สุด อยู่ในระดับ 3.95 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับ 3.68 ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับ 3.67 ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา อยู่ในระดับ 3.62 และน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง อยู่ในระดับ 3.42 เฉลี่ยรวมปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อยู่ในระดับ 4 คือ มาก

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผู้วิจัยได้สำรวจและวิเคราะห์จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยกเว้นปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านส่งเสริมการตลาดของปัจจัยภายนอก ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้กับปัจจัยภายใน 3 ด้าน ได้แก่ การมีโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ การมีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนนและมีการแนะนำจากสถาบัน และด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้งของปัจจัย

ภายนอกของสถานะเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ ค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ กับปัจจัยภายในที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก ส่วนบุคลากรของปัจจัยภายนอกด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ กับปัจจัยภายใน ด้าน ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคมที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกัน

ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดังนี้

ปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ภูมิถิ่นอาศัย อาชีพของบิดามารดา รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศและด้านสถาบันการศึกษาเดิม

ปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ภูมิถิ่นอาศัย และอาชีพของบิดามารดา และปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน

ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้าน อายุและด้านอาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน และปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิถิ่นอาศัย รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในด้าน ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลคือ

1. ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ สูงที่สุด อยู่ในระดับ 4.15 ซึ่งจากข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีรายได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000 บาท จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่

เลือกปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้สูงที่สุด สอดคล้องกับอนเนก ซิตเกส (2542) ที่กล่าวไว้ว่าบุคคลจะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ อาชีพใดที่ได้ผลตอบแทนสูงหรือมีรายได้ดี จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลอยากประกอบอาชีพนั้น ในทางเศรษฐศาสตร์ ผลตอบแทนของการทำงานคือรายได้ที่ไม่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น ความพึงพอใจ และรายได้ที่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น เงินเดือน และคนจะเลือกอาชีพที่มีรายได้สูงสุด ย่อมมีผู้ต้องการทำงานจำนวนมาก ทำให้เกิดอุปทานแรงงานสูง แต่การตัดสินใจเลือกอาชีพ บุคคลจะพิจารณา รายได้ที่ไม่เกี่ยวกับเงินควบคู่กันไปด้วย ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้น

ดังนั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงต้องปรับการเรียนการสอนให้มี มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน โดยการ 1) พัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) ปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3) ทำความ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ หรือ ขอโควต้าให้นักศึกษา เข้าทำงานหลังจากจบการศึกษา

2. ด้านปัจจัยภายในสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลคือ

2.1 ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา สูงที่สุด อยู่ในระดับ 3.95 จากที่ผ่านมามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีชื่อเสียงยาวนานกว่า 50 ปี ดังนั้นจึงมีผลต่อปัจจัยภายใน ดังที่ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วรินทร์, 2539) ได้กล่าวว่าเหตุผลในการตัดสินใจมาจากปัจจัย ประการหนึ่ง คือ ปัจจัยเชิงคุณค่า เฉพาะที่สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อครั้งนี้ ประกอบด้วย จุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ นั้น จุดประสงค์ของนักศึกษาคือ เพื่อจะนำคุณวุฒิมาใช้ สมัยครงาน ทำงานหาทุนทรัพย์ มาทดแทนรายได้ของบิดา-มารดา หรือผู้ประกอบการที่ประสบกับภาวะ เศรษฐกิจ และเช่นเดียวกับ (สุดา ดวง เรืองรุจิระ, 2543) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค เกี่ยวกับความต้องการ 5 ขั้น ซึ่งใน 5 ขั้น ได้กล่าวว่า ความต้องการได้รับความนิยมนับถือ เช่น การมี ตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น เปรียบเช่นเดียวกับที่นักศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อ สถาบันการศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังว่าหลังจากเรียนจบออกไปแล้วจะประสบความสำเร็จในหน้าที่ การงาน ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงต้องรักษามาตรฐานการเรียนการสอน บุคลากร ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ไม่ให้ด้อยลงไป เช่น มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ , ทำความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ , เปิดการเรียนการสอนใหม่ในสาขาที่เป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน

2.2 ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ ในระดับมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากการศึกษาของ ฟิรภาว พุแค (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัย

ทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน

กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัจจัยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลางดังนั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาควรจะมีการ ขอบรับการสนับสนุนเงินกองทุนกู้ยืมจากรัฐบาลให้เพิ่มขึ้น

2.3 ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ วิภาดา อินทรพิทักษ์ (2540) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา : กรณีศึกษานักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ สถานที่กว้างขวางใหญ่โต

2.4 ด้านส่งเสริมการตลาด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ใน เรื่องที่สำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องของ บิดา มารดาญาติพี่น้องและเพื่อนของนักศึกษาแนะนำ เรื่อง มี เพื่อนหรือญาติศึกษาต่ออยู่ก่อนหน้าแล้ว สอดคล้องกับ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจ อาจมาจากปัจจัยผลักดัน ในเรื่องของแรงเสริม จากการสนับสนุน ของคนใกล้ชิดซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ เช่น บิดา มารดา ญาติ พี่น้องและ เพื่อน

2.5 ด้านบุคลากร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้อง กับ ดวงพร หุตะจุฑะ และคณะ (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา ต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง พบว่า ปัจจัยด้านคณาจารย์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปะ อยู่ในระดับดีมาก สำหรับในส่วนของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมในสาขาที่ตรงกับเพื่อให้ เกิดความชำนาญและมีข้อมูลที่ทันสมัยเข้ามาใช้สอนนักศึกษาให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2.6 ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ระดับ มาก สอดคล้องกับ พิรภาว พุแค (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคณะอาจารย์ และบุคลากรสูงสุด และรองลงมาเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ควรจะรักษามาตรฐานใน ด้านกระบวนการให้คงที่หรือพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เกิดความคล่องตัวขึ้น โดยการนำ ระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ E-Learning ปรับเปลี่ยน

โครงสร้างหลักสูตรให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาครัฐบาล เพื่อจะได้ส่งผลให้นักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปแล้วสามารถหางานทำได้ง่ายและแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ได้

2.7 ด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ในเรื่องที่สำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า และเรื่อง มีที่จอดรถกว้างขวาง สอดคล้องกับ ยุพดี สันติวัฒน์(2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาของนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร พบว่า ปัจจัยที่ให้ความสำคัญมาก คือ สถานที่เรียนสะดวกต่อการคมนาคม และสอดคล้องกับ พิธแก้ว พุแค(2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัจจัยทางด้านสถานที่ให้บริการ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสถานที่พักสูงสุดและการเดินทางสะดวกในระดับมาก เนื่องจาก สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ ตั้งอยู่เส้นทางแหล่งท่องเที่ยว และชุมชน จึงได้เปรียบในเรื่องนี้ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ก็ไม่ควรที่จะละเลยในการพัฒนาสถานที่ให้เพิ่มขึ้น มีพื้นที่ใช้สอยที่สะอาด โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้น่าอยู่และเกิดประโยชน์มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในด้านสถาบันการศึกษา ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และ ด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ยกเว้นประเด็น มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ และมีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน และมีการแนะนำจากสถาบัน ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นก็หมายความว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคมอยู่แล้ว แต่หากดูจากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามแล้วส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ก็อาจหมายความว่านักศึกษาจังหวัดอื่น ๆ ยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัยเท่าที่ควรจึงทำให้มีนักศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีใจจังหวัดเชียงใหม่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาล้น

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้งปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ยกเว้นปัจจัยภายนอกด้านสภาวะเศรษฐกิจ ด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ และด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

มีความสัมพันธ์กับปัจจัยภายในด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง ในประเด็น ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาไม่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดังที่ทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาด (สุดาตวง เรืองรุจิระ, 2540) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ หมายถึงภาพลักษณ์ หรือสิ่งที่ผู้บริโภคสามารถสังเกตเห็นได้ง่ายทางกายภาพ และเป็นสิ่งที่สื่อให้ผู้บริโภคได้รับถึงภาพลักษณ์ของการบริการ ได้อย่างชัดเจนด้วย เช่น สภาพแวดล้อมของสถานที่ให้บริการ การออกแบบตกแต่งและแบ่งส่วน หรือแผนกของพื้นที่ในอาคาร ความมีระเบียบภายในสำนักงาน การจัดวางอุปกรณ์สำนักงาน ความสะอาดของอาคารสถานที่ ความน่าเชื่อถือของตัวอาคารสถานที่ การนำอุปกรณ์ทันสมัยมาใช้ เป็นต้น

4. ปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ดังนี้

4.1 ปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ภูมิฐานะเดิม อาชีพของบิดามารดา รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และปัจจัยดึงดูดในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศและด้านสถาบันการศึกษาเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ที่ได้กล่าวว่าปัจจัยดึงดูด ประกอบด้วยจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ นั้น จุดประสงค์ของนักศึกษาคือ เพื่อจะนำคุณวุฒิมาใช้สมัครงาน ทำงานหาทุนทรัพย์ มาทดแทนรายได้ของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองที่ประสบกับภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งผลการศึกษาก็ปรากฏดังที่กล่าวแล้วในข้างต้นว่าปัจจัยดึงดูดขึ้นอยู่กับอาชีพของบิดามารดาและรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยเช่นกัน

4.2 ปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ภูมิฐานะเดิม และอาชีพของบิดามารดา และปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านสถาบันการศึกษาเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบัน จากความหมายของปัจจัยผลักดัน (Reeder ,1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ที่กล่าวว่า ปัจจัยผลักดันประกอบไปด้วย ความคาดหวังและแรงเสริมที่ได้จากการสนับสนุนจากคนใกล้ชิด ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อขึ้นกับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ภูมิฐานะเดิม และอาชีพของบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับพงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา สรมณี (2537, หน้า 230-234) ที่ได้อธิบายพฤติกรรมของการตัดสินใจ โดยพิจารณาจากระบบของความสัมพันธ์ระหว่างการกระตุ้น และการตอบสนอง

(Stimulus Theorists) ระบุว่า พฤติกรรมในการตัดสินใจเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในเงื่อนไขใหม่ๆ และความต้องการที่จะตอบสนอง ดังนั้นอาจส่งผลให้ปัจจัยผลักดันในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีจึงขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ภูมิฐานะเดิม และอาชีพของบิดามารดา ดังผลที่ปรากฏ

4.3 ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุและด้านอาชีพของบิดามารดา และปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ สถาบันการศึกษาเดิม ภูมิฐานะเดิม รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย และคณะวิชาที่เรียนในปัจจุบันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จากReeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วรินทร์, 2539) กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุน คือ โอกาสในการศึกษา ที่ทำให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาต่อ จากกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา หรือแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ระยะคั่นทุนนาน ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อ ประกอบกับ บิดา-มารดา ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน การเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่สามารถออกมาหางานทำได้ง่าย เช่น สาขาอาชีพต่างๆ ทำให้สามารถมีรายได้จุนเจือ และแบ่งเบาภาระผู้ปกครองได้ จึงอาจส่งผลให้ปัจจัยสนับสนุนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพของบิดามารดาดังข้อมูลที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับปัจจัยในแต่ละด้าน ถ้าหากนำมาแยกเป็นแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ 7P พบว่ามีประเด็นที่จะต้องอธิบายเพิ่มเติมดังนี้

ปัจจัยดึงดูดให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี นั่นก็คือจุดประสงค์ของการประกอบอาชีพและรายได้ อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงยาวนานกว่า 50 ปี ซึ่งหลังจากจบการศึกษาของนักศึกษาที่มีการบอกต่อ ๆ กันว่า ถ้าหากจบจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้แล้ว การไปสมัครงาน โอกาสที่จะได้งานทำและได้รับเงินเดือนสูง ๆ ก็ตามมา สอดคล้องกับอเนก ชิตเกสร(2542) ที่กล่าวไว้ว่าบุคคลจะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ อาชีพใดที่ได้ผลตอบแทนสูงหรือมีรายได้ดี จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลอยากประกอบอาชีพนั้น ในทางเศรษฐศาสตร์ ผลตอบแทนของการทำงานคือรายได้ที่ไม่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น ความพึงพอใจ และรายได้ที่เกี่ยวกับตัวเงิน เช่น เงินเดือน และคนจะเลือกอาชีพที่มีรายได้สูงสุด ย่อมมีผู้ต้องการทำงานจำนวนมาก ทำให้เกิดอุปทานแรงงานสูง แต่การตัดสินใจเลือกอาชีพ บุคคลจะพิจารณารายได้ที่ไม่เกี่ยวกับเงินควบคู่กันไปด้วย ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้นและสอดคล้องกับหลัก 7P คือ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสิ่งซึ่งสนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ได้นั่นคือ ความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ของนักศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก

ศึกษาต่อของนักศึกษา ดังที่ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ได้กล่าวว่าเหตุผลในการตัดสินใจอาจมาจากปัจจัยประการหนึ่ง คือ ปัจจัยดึงดูด เฉพาะที่สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อครั้งนี้ ประกอบด้วยจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ นั้น จุดประสงค์ของนักศึกษาคือเพื่อจะนำคุณวุฒิมาใช้สมัครงาน ทำงานหาทุนทรัพย์ มาทดแทนรายได้ของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองที่ประสบกับภาวะเศรษฐกิจ และเช่นเดียวกับ (สุดาดวง เรืองรุจิระ, 2543) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค เกี่ยวกับความต้องการ 5 ชั้น ซึ่งใน 5 ชั้น ได้กล่าวว่า ความต้องการได้รับความนิยมนับถือ เช่น การมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น เปรียบเช่นเดียวกับที่นักศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังว่าหลังจากเรียนจบออกไปแล้วจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงต้องรักษามาตรฐานการเรียนการสอน บุคลากร ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ไม่ให้ลดถอยลงไป เช่น มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ , ทำความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ , เปิดการเรียนการสอนใหม่ในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ปัจจัยผลักดันคือ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษานั้นสอดคล้องกับ 7P คือ ด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา (Price) เป็นปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐซึ่งส่งผลทำให้ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาถูกกว่าสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ซึ่งจากข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,000-25,000 บาทมากที่สุด ซึ่งผู้ปกครองหรือครอบครัวอาจชี้แนะช่องทางการศึกษาต่อให้แก่ให้นักศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว โดยให้เลือกศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐและสามารถคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ของนักศึกษาได้ สอดคล้องกับ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ที่กล่าวว่า ปัจจัยผลักดันหรือแรงเสริมในการเลือกศึกษาต่อ คือ การสนับสนุนจากคนใกล้ชิด ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ เช่น บิดา-มารดา เป็นต้น

ปัจจัยสนับสนุน คือ การมีกองทุนกู้ยืม สอดคล้องกับการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ในหลัก 7P การส่งเสริมการตลาด (Promotion) ถือว่าเป็นปัจจัยสนับสนุน ที่จะทำให้นักศึกษาตัดสินใจที่จะเลือกศึกษาต่อ เนื่องจากในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการอนุมัติวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักศึกษาที่ด้อยโอกาส มีโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยที่รัฐบาลมีเงื่อนไขในการชำระคืน หลังจากที้นักศึกษาจบการศึกษาและมีงานทำตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีก็ได้รับการสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกัน ดังที่ Reeder (1973, อ้างถึง ภัทรธิดา วารินทร์, 2539) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุน

เฉพาะที่สัมพันธ์กับการศึกษาครั้งนี้ คือ โอกาสในการศึกษา นักศึกษา มีโอกาสศึกษาต่อ เพราะรัฐบาลมีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ระยะคืนทุนนาน ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้มาก ประกอบกับ บิดา-มารดา ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน การเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่สามารถออกมามีงานทำได้ง่าย เช่น สาขาอาชีพต่างๆ ทำให้สามารถมีรายได้จุนเจือ และแบ่งเบาภาระผู้ปกครองได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น หากต้องการให้ได้ประโยชน์มากกว่านี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานต่อไป ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา (Product) มหาวิทยาลัยควรเน้นเรื่องการมีชื่อเสียงและความภาคภูมิใจของนักศึกษาหลังจบการศึกษามาเป็นจุดดึงดูด
2. ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษา (Price) มหาวิทยาลัยไม่ควรเก็บค่าข้อสอบและสูงเกินไป ควรจะทำการเก็บในจำนวนเงินเพียงพอดีพอเหมาะไม่อนุญาตให้คณะวิชาสาขาวิชา เรียกเก็บเพิ่มในภายหลัง และ มหาวิทยาลัยควรจะต้องแจ้งให้แต่ละสาขาวิชาจัดเก็บค่าเล่าเรียนตามสภาพของเศรษฐกิจในปัจจุบัน และควรมีการผ่อนผันค่าเล่าเรียน มีระยะเวลาในการเก็บค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาที่เหมาะสม ควรทำการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และแจกเอกสารชี้แจงให้นักศึกษาได้ทราบก่อนการชำระเงินทุกครั้ง
3. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน (Place) มหาวิทยาลัยควรจะรักษาและปรับปรุงอาคาร อุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีความแข็งแรง พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา อีกทั้งควรมีการจัดห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยรองรับต่อหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน
4. ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ควรจะกำหนดทีมงานในการทำงาน การลงพื้นที่เพื่อทำการตลาด เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ให้มากกว่านี้ อาจจะประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ระดับประเทศ ท้องถิ่น หรือทางสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายและให้ข้อมูลกับกลุ่มลูกค้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

5. ปัจจัยด้านบุคลากร (People) มหาวิทยาลัยควรเน้นและให้ความสำคัญเรื่องการจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ รวมถึงการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ มาสอนเพิ่มให้กับนักศึกษา

6. ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน (Process) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ควรจะส่งเสริม กระตุ้น และสนับสนุนให้บุคลากรสร้างและผลิตผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และควรเน้นให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำแผนการสอนให้ตรงกับเนื้อหาของหลักสูตร เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในเชิงวิชาการต่าง ๆ อีกทั้งควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานให้มากที่สุด เพราะคุณภาพของบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว จะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาในรุ่นต่อไป

7. ปัจจัยด้านการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence & presentation) มหาวิทยาลัยควรเน้นและให้ความสำคัญเรื่อง สภาพแวดล้อมของสถานที่ในการให้บริการ เกี่ยวกับความสะอาด สภาพอาคารเรียนที่ดูแข็งแรง ควรปรับปรุงอาคารให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา และ ในด้านห้องเรียน สำนักงาน ควรจะมีการแจ้งให้กับบุคลากร นักศึกษา ช่วยกันรักษาความสะอาด และหมั่นดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้สามารถใช้งานได้ยาวนาน อีกทั้งควรจะสนับสนุนให้มีการนำอุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน

8. สำหรับปัจจัยภายนอก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ควรทำการสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานภายนอก ศิษย์เก่าที่ประกอบธุรกิจ เพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงต่อตลาดแรงงาน หรือควรจะทำข้อตกลงในการส่งนักศึกษาเข้าทำงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ ที่ต้องการนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง และควรมุ่งสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพและมาตรฐานของบัณฑิตให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติต่อไป

9. ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหาร สามารถที่จะนำไปกำหนดและวางนโยบายในด้านการจัดการศึกษา ให้เป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ผู้ปกครอง ในส่วนของการบริหารจัดการผู้บริหารก็สามารถที่จะนำข้อมูลที่ได้รับมากำหนดการบริหารภายในมหาวิทยาลัยที่อยู่ต่างพื้นที่ให้มีแนวทางการบริหารงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการตลาดของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกัน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
3. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยสอบถามถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา
4. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคแรงงานของทั้งภาครัฐและเอกชน
5. ควรทำการวิจัย ทั้ง 6 เขตพื้นที่ เนื่องจากปัจจัยของแต่ละเขตพื้นที่มีสภาพไม่เหมือนกัน เพื่อจะได้นำมาสรุปเป็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
6. ควรทำการศึกษาถึงความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

บรรณานุกรม

- กาญจนา กุหะสุวรรณ. 2548. **อุปสงค์ของการศึกษาระดับอนุบาลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่**. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2551. “ทิศทางการอุดมศึกษาไทย”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.eduzone.com>. (23 ธันวาคม 2552).
- ดวงพร หุตะจุฑะ, กัลยา นามสงวน และ อภิสักดิ์ วัชรวัฒนผล. 2546. **การศึกษาปัจจัย ประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ในทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่1 ประจำปีการศึกษา 2546**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง.
- นิคม สุวดี. 2541. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่**. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจมาศ เหมือนสุทธีวงศ์. 2547. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนระดับ อาชีวศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. 2525. **เทคนิคการฝึกอบรมเทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ปริญญา บุญล้ำเลิศ. 2547. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยี เชียงใหม่**. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงษ์สัณห์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา สรมณี. 2537. **หลักการจัดองค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พีรภาว พุแค. 2552. **ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภัทรธิดา วารินทร์. 2539. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ การศึกษานอก โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด นครปฐม**. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

มนต์ชิตา บุญผาคำ. 2544. กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุพดี สันติวัฒน์. 2546. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาของ

นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ละเอียด ศรีหาเหง้า. 2549. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาของเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิภาดา อินทรพิทักษ์. 2540. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา : กรณีศึกษานักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา. นครราชสีมา: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

สภาการศึกษา. 2552. พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สภาการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2551. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุดาดวง เรืองรุจิระ. 2540. ระเบียบวิธีการวิจัยตลาดเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.

อเนก ชิตเกสร. 2542. มูลเหตุการณัตัดสินใจเลือกศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยพายัพ: รายงานการวิจัยฉบับที่ 156 . เชียงใหม่: จรัสธุรกิจการพิมพ์.

Hoppock. 1971. **Occupational Information : Where to Get It and How to Use It in Counseling and in Teaching.** New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ จัดทำขึ้นโดยนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีและศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา โดยนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ระบบการบริหารจัดการสถาบันให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ผู้ปกครองและตลาดแรงงาน

จึงขอความกรุณาจากท่านให้ตอบทุกคำถาม และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

☐

1. ชาย

☐

2. หญิง

2. อายุ

☐

1. ต่ำกว่า 18 ปี

☐

3. 19 ปี

☐

5. 21 ปี

☐

2. 18 ปี

☐

4. 20 ปี

☐

6. มากกว่า 21 ปี

3. คณะวิชา

☐

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์

☐

2. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

☐

3. คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. ม.6 (สายวิทย์-คณิต)	5. ปวช. (สาขาอื่นที่ไม่ใช่ประเภทพาณิชยกรรม)
2. ม.6 (สายศิลป์)	6. ระดับ ปวส.
3. ม.6 (การศึกษานอกโรงเรียน)	7. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ปวช. (ประเภทพาณิชยกรรม)	

5. แผนกหรือสาขาที่จบ.....

6. ผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษา/หรือเทียบเท่า/ปวช./ปวส.

1. ต่ำกว่า 2.00	3. 2.51 – 3.00
2. 2.01 – 2.50	4. มากกว่า 3.00

7. ท่านสำเร็จการศึกษาจากจังหวัด.....

8. ปีที่สำเร็จการศึกษา

☐ 1. ปีการศึกษา 2539	☐ 4. ปีการศึกษา 2552
☐ 2. ปีการศึกษา 2550	☐ 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ 3. ปีการศึกษา 2551	

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

10. จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาปัจจุบัน.....คน

11. ภูมิลำเนาเดิมของท่าน

☐ 1. อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
☐ 2. อำเภออื่นๆ ยกเว้นอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
☐ 3. จังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือยกเว้นจังหวัดเชียงใหม่ (ระบุ).....
☐ 4. ภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคเหนือ (ระบุภาคและจังหวัด).....

12. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ 1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ 4. รับจ้าง
☐ 2. พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	☐ 5. เกษตรกร
☐ 3. นักธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว	☐ 6. อื่น ๆ (ระบุ).....

13. รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย

☐ 1. น้อยกว่า 10,000 บาท	☐ 3. 25,001 – 35,000 บาท
☐ 2. 10,000 – 25,000 บาท	☐ 4. มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป

14. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่กับ

☐ 1. บิดา / มารดา	☐ 3. เช่าหอพัก
☐ 2. ผู้ปกครอง/ญาติ	☐ 4. อื่นๆ(ระบุ).....

15. ระหว่างศึกษาท่านมีงานทำหรือมีรายได้พิเศษหรือไม่

☐ 1. มี	☐ 2. ไม่มี

16. รายได้ปัจจุบันท่านได้มาจาก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ 1. บิดา / มารดา	☐ 4. ทำงานระหว่างศึกษา
☐ 2. ได้รับทุนการศึกษา	☐ 5. อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ 3. กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา	

17. ปัจจุบันท่านกำลังเรียนอยู่คณะใด

☐ 1. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
☐ 2. คณะวิศวกรรมศาสตร์
☐ 3. คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

18. การเดินทางมาโรงเรียนของท่าน

☐ 1. รถรับจ้างที่รับ-ส่งนักศึกษาประจำ	☐ 3. รถส่วนตัว
☐ 2. รถสองแถว/รถประจำทาง	☐ 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

19. ระยะทางการเดินทางจากที่พักอาศัยมาโรงเรียน

☐ 1. 3 กิโลเมตร หรือสั้นกว่านั้น	☐ 3. 21-50 กิโลเมตร
☐ 2. 4-20 กิโลเมตร	☐ 4. มากกว่า 50 กิโลเมตร

ตอนที่ 2 พฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. เคยไปสมัครสอบเรียนต่อที่สถาบันอื่นก่อนหรือไม่

☐ 1. เคย	☐ 2. ไม่เคย

2. ท่านได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ที่ท่านศึกษาอยู่ จากสื่อประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. วิทยุ	☐ 7. เพื่อนแนะนำ
☐ 2. โทรทัศน์	☐ 8.ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก หรือศิษย์เก่า
☐ 3. หนังสือพิมพ์	☐ 9. การแนะนำของ มหาวิทยาลัยฯ
☐ 4. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยฯ	☐ 10. ใบปลิว/โบชัวร์ของมหาวิทยาลัยฯ
☐ 5. การแนะนำของโรงเรียนเดิม	☐ 11. การประชาสัมพันธ์ผ่านบอร์ดข่าวสารของโรงเรียน
☐ 6. ป้ายโฆษณาตามถนน,สี่แยก	☐ 12. อื่น ๆ (ระบุ).....

3. ท่านเลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ เนื่องจากสาเหตุใด (โปรดระบุสาเหตุหลักเพียง 1 ข้อ)

☐ 1. เลือกเองเพราะชอบ	☐ 6. หางานทำได้ง่ายกว่า
☐ 2. เลือกตามเพื่อน	☐ 7. เป็นที่นิยมในปัจจุบัน
☐ 3. พ่อ/แม่เคยเรียนมาก่อนเป็นผู้แนะนำ	☐ 8. มีการเรียนการสอนที่ดีกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ๆ
☐ 4. ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก หรือศิษย์เก่า เป็นผู้แนะนำ	☐ 9. สามารถประกอบอาชีพอิสระ/เป็นเจ้าของกิจการได้
☐ 5. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยกว่า	☐ 10. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ท่านตัดสินใจเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เนื่องจากสาเหตุใด

(โปรดระบุสาเหตุหลักเพียง 1 ข้อ)

☐ 1. ค่าธรรมเนียมถูกกว่ามหาวิทยาลัยอื่น	☐ 7. สามารถขอเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ง่ายกว่า
☐ 2. ชื่อเสียงของสถาบัน (การบริหารจัดการ น่าเชื่อถือ)	☐ 8. มีการให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา
☐ 3. ชื่อเสียงและคุณภาพของบุคลากร ที่ทำการสอนอยู่	☐ 9. สามารถผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้
☐ 4. ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ใกล้ แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า	☐ 10. มีเพื่อนเรียนอยู่ก่อนแล้ว
☐ 5. การเดินทางสะดวก	☐ 11. พ่อ/แม่เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยนี้
☐ 6. ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก	☐ 12. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แล้ว ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพทางด้าน (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

☐ 1. พนักงานบัญชี	☐ 6. โปรแกรมเมอร์
☐ 2. พนักงานธุรการ/เสมียน	☐ 7. เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
☐ 3. เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	☐ 8. เป็นเจ้าของธุรกิจ/เป็นผู้ประกอบการ
☐ 4. พนักงานขาย	☐ 9. ขยายธุรกิจของครอบครัว
☐ 5. เจ้าหน้าที่การตลาด	☐ 10. อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ท่านคิดว่าคุณวุฒิการศึกษาที่ท่านได้รับจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่ จะทำให้ท่านได้เปรียบในการสมัครงานง่ายกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ๆ ใช่หรือไม่

- ☐ 1. ใช่ เพราะ.....
- ☐ 2. ไม่ใช่ เพราะ.....

ส่วนที่ 3 ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อเพียงข้อละ 1 ช่อง โดย

1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	ระดับน้อย
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
4	หมายถึง	ระดับมาก
5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี		ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์						
1	มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม					
2	มหาวิทยาลัยได้รับการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ					
3	ตัวนักศึกษามีความเป็นเลิศและทักษะตามสาขาวิชาชีพ					
4	นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย					
5	คณะวิชาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน					
6	ความคาดหวังว่าจะมีความได้เปรียบในการสมัครงานได้ง่ายเมื่อสำเร็จการศึกษา					
ปัจจัยด้านราคา						
1	ค่าธรรมเนียมการศึกษาถูกกว่าที่อื่น					
2	มีกองทุนให้กู้ยืม					
3	ผู้ปกครองเบิกค่าเล่าเรียนได้					

ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี		ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านกายภาพหรือสถานที่ตั้ง						
1	ที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้บ้าน/หอพัก					
2	สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า					
3	มีรถประจำทางผ่าน / เดินทางไปมาสะดวก					
4	มีที่จอดรถกว้างขวาง					
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด						
1	มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์					
2	มีป้ายคัดเอาท์โฆษณาตามสี่แยก ถนน					
3	มีการประชาสัมพันธ์สถาบัน ทางหนังสือพิมพ์					
4	การแนะนำของครูจากสถาบันเดิม					
5	บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน ของนักศึกษาแนะนำ					
6	ศิษย์เก่าของสถาบันเป็นผู้แนะนำ					
7	มีเพื่อนหรือญาติศึกษาอยู่ก่อนหน้าแล้ว					
ปัจจัยด้านบุคลากร						
1	ผู้บริหารที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม					
2	ครูผู้สอนมีคุณภาพประสิทธิภาพในการทำงานและการสอน					
3	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี					
4	มีเจ้าหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลต่าง ๆ อย่างพอเพียงและรวดเร็ว					
ปัจจัยด้านกระบวนการ						
1	มีการจัดหลักสูตรได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
2	มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน					
3	มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีกิจกรรมเสริมชั้นกีฬา					
4	มหาวิทยาลัยมีระบบการติดตาม แจ้งความประพฤติให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี					
5	มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบในการควบคุมพฤติกรรมและการปฏิบัติตนในกรอบที่ดีงามของสังคม					

ปัจจัยภายในสถาบันอุดมศึกษา		ระดับความสำคัญ				
ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ						
1	สภาพแวดล้อมของสถาบัน ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่					
2	มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และสื่อทางการเรียนการสอน เพียงพอ พร้อม และทันสมัย					
3	ห้องเรียนเพียงพอและมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย					
4	ห้องเรียนสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ					

ส่วนที่ 4 ปัจจัยภายนอกสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสำคัญ

ปัจจัยภายนอกสถาบันอุดมศึกษา		ระดับความสำคัญ				
ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี		5	4	3	2	1
ปัจจัยภายนอก						
1	ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจ					
2	ปัจจัยด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี					
3	ปัจจัยด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้					
4	ปัจจัยด้านค่านิยมที่ส่งบุตรหลานเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ					

ส่วนที่ 5 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสำคัญ

สภาพปัญหาในการศึกษา		ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโรงเรียน						
1	การเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่ากิจกรรม ในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรม					
2	มีการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจากภาครัฐที่เหมาะสมและเป็นธรรม					
3	มีอุปกรณ์สื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
4	มีอาคารและจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
5	มีการจัดการหลักสูตร ได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
6	มีการชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรตามสาขาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน					
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม						
1	มีโรงอาหารกว้างขวางและเพียงพอสำหรับจำนวนนักศึกษา					
2	มีการจัดสิ่งแวดลอมภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีและมีความปลอดภัยต่อนักศึกษา					
3	มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ได้สวยงามให้อยู่สภาพที่ดียู่เสมอ					
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
1	ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาที่สอน					
2	ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าและเป็นปัจจุบัน					
3	ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาทั้งและนอกเวลาเรียน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ทางมหาวิทยาลัยปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางปวีณา ทองปรอน
เกิดเมื่อ	25 มีนาคม 2511
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนพลชัยการ เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540 ปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาค พายัพ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2534 – 2540 ลูกจ้างชั่วคราว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เชียงใหม่ พ.ศ. 2540 – 2544 อาจารย์อัตราจ้างชั่วคราว สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตเชียงราย จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2544 – 2548 อาจารย์อัตราจ้างชั่วคราว สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน พนักงานราชการ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงาน ทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดเชียงใหม่